

**הצעת חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל)
(החלטות מינהליות ופעולות כלפי רשות ציבורית, אומנה לילדים, תקופות
כהונה, תאגידים, בתי דין מינהליים ותכנון ובנייה), התשפ"ד–2023**

פרק א': הגדרות

1. בחוק זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

הן למשל סעיף 157 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח חדש], התשנ"ה–1995, הקובע כי תביעה לגמלה בשל תאונה תוגש למוסד לביטוח לאומי בתוך 90 ימים מיום התאונה; חוק רישוי עסקים, התשכ"ח–1968, והתקנות מכוחו, הקובעים כי מבקש רישיון עסק הרואה את עצמו נפגע ממסמך או מתנאי שדרשו ממנו רשאי להגיש השגה על כך בתוך שלושים ימים מקבלת ההחלטה, ועוד כהנה וכהנה.

ברומה לכך, הרשויות הציבוריות מתקשות אף הן להתמודד עם לוחות זמנים קשיחים הקבועים בחיקוקים לביצוע פעולות, למתן החלטות מינהליות ולפקיעת כהונתם של בעלי תפקידים שונים. כך למשל הממונה על התחרות נדרש להמשיך להכריע בבקשת חברות למיזוג, במועדים הקבועים בחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח–1988, שאם לא כן יראו בכך כמתן הודעה על הסכמתו למיזוג; ומנהל הרשות לאכיפה במקרקעין רשאי לתת צו הריסה מינהלי לעבודה אסורה, על בסיס תצהיר שהגיש לו מפקח, וזאת, בין השאר, בתנאי שבמועד הגשת התצהיר לא חלפו שישה חודשים מיום סיום הבנייה (סעיף 221א) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה–1965 (להלן – חוק התכנון והבנייה); ועוד.

אשר על כן, במטרה לאפשר, הן לרשויות הציבוריות והן לאוכלוסייה בישראל, להמשיך ולתפקד באופן תקין בתקופה זו, מוצע בהצעת חוק זו הסדר שעניינו הארכת התקופות ודחיית המועדים לביצוע פעולות רבות של אזרחים כלפי הרשויות הציבוריות, וכן הארכת התקופות ודחיית המועדים למתן החלטות מינהליות (לרבות פעולות מינהליות) שונות דוגמת החלטות והפעולות הנזכרות לעיל. בתוך כך מוצעים הסדרים ייעודיים להארכת תקופות ודחיית מועדים לטיפול בבקשות חופש מידע, לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח–1998 (להלן – חוק חופש המידע) וכן בכל הנוגע לצווים מינהליים בתחומי מקרקעי הציבור והתכנון והבנייה. זאת, נוכח מאפייניהם הייחודיים של תחומים אלה, כפי שיפורט להלן.

נוסף על כך מוצעות בהצעת החוק הוראות ייעודיות להארכת תקופת השהייה של ילד באומנת חירום בהתאם להחלטת המפקחת הארצית על האומנה לפי סעיף 62 לחוק אומנה לילדים, התשע"ו–2016 (להלן – חוק אומנה לילדים); להארכת תקופת כהונה של בעלי תפקידים בשירות הציבורי ובגופים ציבוריים; להארכת תקופות ולדחיית

כללי לנוכח מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023), הכריזו שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9ג(ב1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951 (ראו י"פ 11675, התשפ"ד, עמ' 319 ועמ' 324). בהתאם לסעיף 9גא(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו מוארכת מוזמן לזמן, ונכון לעתה עומדת בתוקף עד יום כ"ה בחשוון התשפ"ד (9 בנובמבר 2023) (ראו י"פ 11691, התשפ"ד, עמ' 430; י"פ 11695, התשפ"ד, עמ' 458; י"פ 11725, התשפ"ד, עמ' 642; י"פ 11738, התשפ"ד, עמ' 728; וי"פ 11766, התשפ"ד, עמ' 906). כמו כן, הוכרו בצבא הגנה לישראל על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

במסגרת האירועים האמורים, החל צה"ל בגיוס מילואים רחב של למעלה מ-300,000 חיילי וחיילות מילואים, לכל המערכים בצה"ל ובמערכת הביטחון. מרחב עוטף עזה ואזורים נוספים במדינת ישראל הוכרו כשטח צבאי סגור שהכניסה אליו אסורה, וביישובים רבים בישראל התושבים התבקשו להתפנות מבתיהם. פיקוד העורף אסר על התקהלויות ברבים מיישובי דרום הארץ, גולן, גוש דן ואזור ירושלים (איסור שצומצם לאחרונה לאזורים שונים בדרום הארץ ובצפונה). בשל הנחיות פיקוד העורף הודיע משרד החינוך כי לא יתקיימו לימודים בבתי הספר עד יום כ"ז בתשרי התשפ"ד (12 באוקטובר 2023), והחל מיום א' בחשוון התשפ"ד (16 באוקטובר 2023) החלו תלמידים לחזור ללמידה במתכונת מדורגת וזאת רק בחלק מהיישובים. בהיעדרם של עובדים רבים אשר התגייסו למאמצי המלחמה, הן הצבאיים והן האזרחיים, צומצמו השירותים והפעילות המסחרית במשק. מצב זה עשוי להימשך שבועות רבים.

המציאות השררית בישראל בעת הזו, בשילוב עם ההגבלות שהוטלו על האוכלוסייה, מקשות על קיום שגרת עבודה רגילה, הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי.

בתוך כך הציבור מתקשה לעמוד בתקופות ומועדים קשיחים הקבועים בחיקוקים שונים לביצוע פעולות כלפי רשויות ציבוריות. דוגמאות לתקופות ומועדים כאלה

”בית דין מינהלי” – כהגדרתו בחוק בתי דין מינהליים, התשנ”ב–1992¹, לרבות גוף או אדם אחר בעל סמכות שפיטה על פי דין שאינו בית משפט או בית דין;

”דירקטור בלתי תלוי”, ”דירקטור חיצוני”, ”חברה פרטית”, ”חברה ציבורית”, ”חברת איגרות חוב” – כהגדרתם בחוק החברות;

”החלטה מינהלית” – החלטה או פעולה של רשות ציבורית, מכוח סמכותה לפי חיקוק, שאינה תקנה בת פועל תחיקתי, למעט החלטה או פעולה כמפורט להלן:

(1) החלטה או פעולה הנוגעת למעצר, למשמורת, או לכליאה;

(2) תשלום שמשלמת רשות ציבורית;

(3) פעולה שעניינה דיווח או העברת הודעה או מידע, לכנסת, לוועדה מוועדותיה או למבקר המדינה ונציב תלונות הציבור;

”המצב הביטחוני המיוחד” – המצב הביטחוני השורר במדינה, שבשלו הוכרו מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי”א–1951², ביום כ”ב בתשרי התשפ”ד (7 באוקטובר 2023);

ד ב ר י ה ס ב ר

והן על פעולות של רשות ציבורית, אם אלה ניתנו או בוצעו מכוח סמכות הרשות לפי חיקוק. החלטות ופעולות כאמור יכול שיהיו כאלה שרשות ציבורית חייבת לקבל ויכול שיהיו כאלה שהיא רשאית לקבל. עם זאת, ההגדרה ”החלטה מינהלית” האמורה אינה כוללת הוראות בנות פועל תחיקתי, ומשום כך התקופות והמועדים להתקנתן של הוראות מעין אלה לא יוארכו או יידחו לפי הצעת החוק.

עוד מוצע להחריג מההגדרה ”החלטה מינהלית” שעליה תחול הצעת החוק, החלטות ופעולות מינהליות שעניינן מעצר, משמורת, או כליאה, לנוכח הפגיעה הפוטנציאלית בזכויות הפרט אשר טמונה בהארכת תקופות ובדחיית מועדים החלטות ופעולות מעין אלה. כמו כן מוצע להחריג מההגדרה האמורה תשלומים אשר רשות ציבורית נדרשת לשלם לרשות ציבורית אחרת (דוגמת ארנונה) או לאדם, כמו גם פעולות שעניינן העברת הודעה או מידע לכנסת, לוועדה מוועדותיה או למבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, וזאת משום שטמון אינטרס ציבורי בביצוען של החלטות ופעולות כאלה במועדן, גם בעת הנוכחית.

להגדרה ”המצב הביטחוני המיוחד” – ההגדרה המוצעת נדרשת, בין השאר, לצורך שימוש בה בהוראות המסמיכות גורמים שונים להאריך את תוקפם של ההסדרים הזמניים המוצעים בהצעת חוק זו או להאריך את תקופת הדחייה המשקפת את משך ההארכה או הדחייה של תקופות ומועדים שעליהם חלה הצעת החוק. כך, לדוגמה, על ראש הממשלה לשקול את המשך קיומו של המצב הביטחוני המיוחד כאשר הוא מפעיל את סמכותו להארכת התקופה הקובעת (סעיף 17): וכן שר המשפטים רשאי להאריך את תקופת הדחייה למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה כלפי רשות, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת עקב המצב הביטחוני המיוחד (סעיף 18).

מועדים בהיבטים שונים הנוגעים לתאגידיים; להארכת תקופות ולדחיית מועדים לגבי הליכים המתנהלים בפני בתי דין מינהליים וגופים אחרים בעלי סמכות שפיטה; ולהארכת תקופות ולדחיית מועדים שנקבעו בחיקוקים בענייני תכנון ובנייה, או בהחלטות שהתקבלו על ידי מוסד תכנון או יושב ראש מוסד תכנון או שנקבעו בתוכנית, כהגדרתם בחוק התכנון והבנייה.

פרק א': הגדרות

סעיף 1

להגדרה ”בית דין מינהלי” – פרק ו' לחוק המוצע נוגע לדחיית מועדים והארכת תקופות בבתי דין מינהליים. מוצע לכלול בהגדרה ”בית דין מינהלי”, כל בית דין מינהלי כהגדרתו בחוק בתי דין מינהליים, התשנ”ב–1992 (להלן – חוק בתי דין מינהליים), כלומר כל ”ערכאה המוקמת בידי שר או רשות מינהלית אחרת ויש לה סמכות שפיטה, בין אם היא מכונה בית דין, ועדת ערר או ועדת ערעור ובין אם היא מכונה בשם אחר”. נוסף על כך מוצע לכלול בהגדרה זו גם גוף או אדם אחר בעל סמכות שפיטה על פי דין, ובלבד שאינו בית משפט או בית דין, שכן הצעת החוק אינה חלה על תקופות ומועדים הנוגעים להליכים שיפוטיים המתקיימים לפני בתי משפט, לשכות הוצאה לפועל ובתי דין, שעליהם חלות הוראות התקנות המפורטות בסעיף 22(1) עד (6) לחוק המוצע.

להגדרה ”דירקטור בלתי תלוי”, ”דירקטור חיצוני”, ”חברה פרטית”, ”חברה ציבורית” – ההגדרה מבהירה מי הם הדירקטורים והחברות שעליהם יחולו הוראות שונות שבפרקים ד' ו'ה' להצעת החוק, העוסקים בתקופות כהונה בשירות הציבורי ובגופים ציבוריים ובתאגידיים (בהתאמה).

להגדרה ”החלטה מינהלית” – מוצע כי ההסדר הקבוע בחוק זה יחול הן על החלטות מינהליות של רשות ציבורית

¹ ס”ח התשנ”ב, עמ' 90.

² ס”ח התשי”א, עמ' 78.

"חברה ממשלתית", "חברת בת ממשלתית", "חברה מעורבת" – כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות;

"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט-1999⁵;

"חוק החברות הממשלתיות" – חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975⁴;

"חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁵;

"חוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים" – חוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים (הוראת שעה), התשע"ד-2014⁶;

"חוק משק הגז הטבעי" – חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002⁷;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁸;

"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁹;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977¹⁰;

"חוק התכנון והבנייה" – חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹¹;

"מוסד תכנון" – כהגדרתו בחוק התכנון והבנייה, לרבות ועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה כמשמעותה בסעיף 112 לחוק האמור;

"מועד נקוב" – מועד הנקוב באחת הדרכים שלהלן:

(1) בציון תאריך מסוים;

(2) בציון מועד שחל מדי תקופה;

ד ב ר י ה ס ב ר

הנקובים בציון תאריך מסוים (לדוגמה – עד יום 31 באוקטובר 2023). או בציון מועד שחל מדי תקופה (לדוגמה – אחת לחודשיים).

עוד יובהר בהקשר זה, כי הסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים שבפרק ב' להצעת החוק יחול רק לענין תקופות או מועדים ספציפיים למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית, הנקובים בתאריכים או ביחידות זמן. זאת, להבדיל מהחלטות או מפעולות שנקבע כי יש לתיתן או לבצען, "באופן מיידי", "בהקדם האפשרי", "במהירות האפשרית" או "במהירות ראויה", "בתוך זמן סביר" וביטויים דומים אחרים. ביטויים מעין אלה טומנים בחובם, מיניה וביה, איזון פרטני ותלוי נסיבות בקביעת המועד הקונקרטי הנגזר מהם, וממילא יש להניח כי אין דומה "מהירות ראויה" בעיתות מלחמה ל"מהירות ראויה" בעיתות שלום ושגרה.

להגדרה "חברה ממשלתית", "חברת בת ממשלתית", "חברה מעורבת" – ההגדרה מבהירה מיהן החברות שעליהן יחולו הוראות שונות שבפרק ב' (לענין תקופות ומועדים המנויים בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1972), שבפרק ד' (תקופות כהונה בשירות הציבורי ובגופים ציבוריים) ובסעיף 16 לחוק המוצע, שעניינו קבלת החלטות בהרכב קטוע או חסר בעניינים חיוניים שאינם סובלים דיחוי.

להגדרה "מוסד תכנון" – מוצע להגדיר מוסד תכנון, שעליו יחולו ההסדרים שבפרק ז' להצעת החוק, בהתאם להגדרתו בחוק התכנון והבנייה ("כל רשות שיש לה סמכות בענין תכניות או היתרים או מורשה להיתר"), ולהרחיבה גם לוועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה, כמשמעותה בסעיף 112 לחוק האמור.

להגדרה "מועד נקוב" – מוצע כי הסדר דחיית המועדים למתן החלטות מינהליות ולביצוע פעולות כלפי רשות ציבורית שבפרק ב' להצעת החוק, יחול לענין מועדים

³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.
⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.
⁶ ס"ח התשע"ה, עמ' 750.
⁷ ס"ח התשס"ב, עמ' 55.
⁸ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.
⁹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.
¹⁰ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
¹¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

”פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית” – פעולה של אדם המופנית לרשות ציבורית, לפי חיקוק, ובכלל זה הגשת השגה, מסירת דיווח, מסמך או מידע אחר, מענה לפנייה של רשות ציבורית או הגשת בקשה להפעלת סמכות לפי חיקוק, למעט פעולות כמפורט להלן:

- (1) תשלום לרשות ציבורית, ובכלל זה תשלום אגרה, היטל, מס וכל תשלום חובה אחר;
- (2) תשלום קנס שהטיל בית משפט לפי כל דין, אשר יש לשלמו בתוך תקופה שקבע בית המשפט לפי סעיף 66 לחוק העונשין;
- (3) תשלום קנס מינהלי שהוטל לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ”ו-1985¹²;
- (4) תשלום קנס שהוטל בשל עבירות קנס מכוח סעיף 221 לחוק סדר הדין הפלילי או דין אחר;
- (5) תשלום קנס שהטיל בית דין לעבודה מכוח סמכותו לדון בעבירות על החיקוקים המפורטים בתוספת השנייה לחוק בית הדין לעבודה, התשכ”ט-1969¹³;
- (6) תשלום סכום התחייבות להימנע מביצוע עבירה לפי סעיף 76 לחוק העונשין;
- (7) תשלום שנכלל בהסדר מכוח סעיף 67ג(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי;
- (8) תשלום קנס שהוטל לפי פקודת ביזיון בית המשפט;
- (9) תשלום קנס אזרחי שנקבע בחיקוק;

”פקודת השותפויות” – פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל”ה-1975¹⁴;

”רשות ציבורית” – כל אחד מהגופים שלהלן, ובכלל זה מי שממונה על הגוף או עומד בראש הגוף וכן עובד ציבור או נושא משרה בגוף כאמור, לרבות מי שגוף כאמור אצל לו את סמכותו ולמעט בית דין מינהלי:

ד ב ר י ה ס ב ר

יחד עם זאת, מוצע להחריג מההגדרה האמורה כל תשלום אשר אדם מחויב לשלם לרשות, ובכלל זה אגרה, היטל, מס, קנסות שונים ועוד. למען הסר ספק, יובהר כי ההגדרה ”פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית” אינה כוללת תשלום פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין, התשל”ז-1977, באשר תשלום מעין זה, אף אם נגבה באמצעות המרכז לגביית קנסות, איננו משולם לרשות הציבורית, כי אם לנפגעי העבירה.

להגדרה ”רשות ציבורית” – הסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים שבפרק ב’ להצעת החוק נועד לחול על החלטות ופעולות של רשות ציבורית ועל פעולות של אדם המופנות לרשות ציבורית. מוצע להגדיר את המונח ”רשות ציבורית” באופן רחב, ולכלול בו את הממשלה ומשרדיה, על יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם; גוף או גורם שהוקם או שמונה לפי חוק (בין שהוא תאגיד לפי חוק ובין שאינו תאגיד, כגון מועצה ציבורית); וכן גוף שניתנה לו סמכות לפי חיקוק – לעניין הסמכות שניתנה לו לפי אותו חיקוק. כך למשל, גורם פרטי שהוענקה לו סמכות לפי חיקוק ייחשב

להגדרה ”פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית” – מוצע להגדיר ”פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית”, שעל מועד לביצועה יחול הסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים שבפרק ב’ להצעת החוק, כך שתכלול פעולות שונות שאדם מבצע ישירות מול רשות ציבורית, לפי חיקוק, כגון: הגשת השגה (לרבות הליכים המכונים ”ערעור” או ”ערר” אך הם למעשה הליכי השגה מינהליים). מסירת דיווח, מסמך או מידע אחר, מענה לפנייה של רשות ציבורית או הגשת בקשה לרשות להפעלת סמכות הנתונה לה לפי חיקוק. יודגש, כי ההסדר שבפרק ב’ לא יחול על ביצוע פעולות הנדרשות מכוח חיקוק או מכוח החלטתה של רשות, אשר אינן מופנות ישירות לרשות הציבורית, כגון ביצוע צו סגירה מינהלי, דרישה לתיקון ליקויים או בדיקה תקופתית, שכן פעולות מעין אלה אינן בבחינת ”פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית”. עוד יובהר כי הגדרת ”פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית”, תחול אף על פעולה של חבר בני אדם, בין שהוא תאגיד ובין שאינו תאגיד, וזאת בהתאם להוראת סעיף 4 לחוק הפרשנות, התשמ”א-1981.

¹² ס”ח התשמ”ו, עמ’ 31.

¹³ ס”ח התשכ”ט, עמ’ 70.

¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ’ 549.

- (1) הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם;
- (2) גוף שהוקם או שמונה לפי חוק, וכן גוף שניתנה לו סמכות לפי חיקוק – לעניין הסמכות שניתנה לו לפי אותו חיקוק;
- (3) רשות מקומית, לרבות חברה עירונית וחברת בת עירונית, כהגדרתן בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹⁵;
- (4) מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור;
- (5) חברה ממשלתית וחברת בת ממשלתית – לעניין החלטה מינהלית ופעולה של אדם כלפי רשות ציבורית לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992¹⁶, בלבד;
- (6) מעסיק ציבורי גדול כהגדרתו בסעיף 9(א) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹⁷ – לעניין פרסום תוכנית לפי סעיף 9(ג) לחוק האמור;
- (7) בעל היתר הפעלה כהגדרתו בסעיף 46 לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972¹⁸ – לעניין סעיף 46(א) לפקודה האמורה;

ד ב ר י ה ס ב ר

אם נסע בלא כרטיס, לא הציג את כרטיסו לפקיד הרכבת או לא תיקף את הכרטיס. לפי סעיף 46(א) לפקודת המסילות, זכאי הנוסע שהוטל עליו חיוב מוגדל, להגיש השגה לבעל היתר ההפעלה בתוך 30 ימים מיום שקיבל את הדרישה לתשלום. בעל היתר הפעלה הוא גוף פרטי והליך ההשגה הוא הליך אזרחי באופיו; עם זאת, הרציונאלים של הארכת התקופות ודחיית המועדים לפעולה של אדם כלפי רשות ציבורית, בהתאם להצעת חוק זו, חלים גם על הליך ההשגה האמור, ולפיכך מוצע לראות לצורך זה את בעל היתר ההפעלה כ"רשות ציבורית", כך שהוראות פרק ב' להצעת החוק יחולו גם על המועד להגשת ההשגה המתוארת.

על פי המוצע, ההסדר שבפרק ב' להצעת החוק יחול על החלטה מינהלית של רשות מהרשויות הציבוריות המתוארות לעיל, ועל פעולות של אדם כלפיה, כמו גם על מי שממונה על רשות מעין זו או עומד בראשה וכן על עובד ציבור או נושא משרה באחת מהרשויות האמורות ועל מי שהיא אצלה לו את סמכותה. עם זאת, מוצע להחריג מההגדרה "רשות ציבורית" את בתי הדין המינהליים, וזאת נוכח ההסדר הייעודי המוצע לעניין סדרי הדין בבתי דין אלה בפרק ו' להצעת החוק.

למען הסר ספק יצוין, כי ההגדרה "רשות ציבורית" כוללת גם גופים מינהליים עם סמכויות מעין-שיפוטיות, כדוגמת ועדות רפואיות, בעלי תפקיד הדנים בעררים, ועדות מייעצות מסוימות ועוד. סמכויות אלה אומנם הן בעלות מאפיינים ייחודיים, לנוכח העצמאות היחסית המוקנית לבעל הסמכות בעת הפעילו סמכות זו והחובות החלות עליו לדין ולציבור; עם זאת, מדובר ב"גופי-ביניים" שאינם עולים כדי בית דין מינהלי או גופים אחרים בעלי סמכות שפיטה, המוחרגים מהגדרת "רשות ציבורית" כאמור.

לרשות ציבורית רק לעניין החלטות מינהליות הניתנות על ידו במסגרת הסמכות הנתונה לו כאמור, ולעניין פעולות המופנות אליו בכובעו כמוסמך לפי חיקוק, אך ברי כי לא ייחשב לרשות ציבורית בפועל כגורם פרטי.

עוד מוצע לכלול בהגדרה האמורה רשויות מקומיות, לרבות חברות עירוניות וחברות בת עירוניות, את משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור וכן חברות ממשלתיות, לרבות חברות בת ממשלתיות, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות) – לעניין החלטה מינהלית הניתנת על ידן ופעולה של אדם כלפיהן לפי חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, בלבד.

כמו כן, מוצע לראות אף ב"מעסיק ציבורי גדול", כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות), כ"רשות ציבורית" לעניין המועד הנקוב בסעיף 9(א) לחוק האמור לפרסום תוכנית שנתית לקידום העסקת עובדים עם מוגבלות משמעותית שאישרה הנהלתו. בהקשר זה, יובהר כי מרבית הגופים המנויים בהגדרת "מעסיק ציבורי גדול" שבחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, נכללים ממילא בהגדרת "רשות ציבורית" שבהצעת החוק (כגון משרדי הממשלה, רשות מקומית וכיוצא בהם), ומשום כך מוצע להחיל את הסדר דחיית המועדים שבפרק ב' אף על שאר הגופים הנמנים עם הגדרה זו.

לבסוף, מוצע לכלול בהגדרה "רשות ציבורית" אף בעל היתר הפעלה לפי פקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972 (להלן – פקודת המסילות). בעל היתר הפעלה כאמור, שהוא מפעיל של רכבת מקומית, מוסמך להטיל על נוסע חיוב מוגדל לפי סעיף 17 לפקודת המסילות,

¹⁵ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

¹⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

¹⁷ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

¹⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485.

”תוכנית” – כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה;

”התקופה הקובעת” – התקופה שמיום כ”ב בתשרי התשפ”ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ”ו בטבת התשפ”ד (7 בינואר 2024);

”התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה” – התקופה שמיום כ”ב בתשרי התשפ”ד (7 באוקטובר 2023) עד יום ט”ז בחשוון התשפ”ד (31 באוקטובר 2023);

”תקופת הדחייה” – חודשיים.

פרק ב': החלטות מינהליות ופעולות כלפי רשות ציבורית

(א) על אף האמור בכל דין, נקבעה בחיקוק תקופה למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית והיום האחרון של התקופה (בסעיף זה – היום האחרון המקורי) חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה.

2. הארכת תקופה או דחיית מועד למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה כלפי רשות ציבורית

ד ב ר י ה ס ב ר

הוארכה לפי סעיף 17 המוצע), יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה, כלומר בחודשיים, או בתקופה ארוכה יותר, אם תקופת הדחייה תוארך בהתאם לסעיף 18 המוצע.

כך לדוגמה: אם נקבע בחיקוק כי אדם המעוניין להשיג על החלטה מינהלית שניתנה בעניינו, יגיש את השגתו לרשות ציבורית בתוך תקופה של 30 ימים ממועד מתן החלטה, הרי אם ההחלטה המינהלית האמורה ניתנה ביום כ”ט באלול התשפ”ג (15 בספטמבר 2023), יומה האחרון של תקופת הגשת ההשגה יחול ביום ל’ בתשרי התשפ”ד (15 באוקטובר 2023). מאחר שיום אחרון זה חל בתקופה הקובעת, הוא יידחה מכוח הצעת החוק בחודשיים, או בתקופה ארוכה יותר אם יוחלט להאריך את תקופת הדחייה לפי סעיף 18 להצעת החוק. בהתאם, תוארך התקופה להגשת ההשגה עד יום ג’ בטבת התשפ”ד (15 בדצמבר 2023). יובהר, כי למרות שיומה האחרון של התקופה המוארכת להגשת ההשגה יחול אף הוא במהלך התקופה הקובעת (העתידה להסתיים ביום כ”ו בטבת התשפ”ד (7 בינואר 2024), התקופה המוארכת לא תוארך בשנית, אלא תקופת הדחייה תימנה מ”היום האחרון המקורי”, כלומר מיומה האחרון של התקופה הקובעת בחיקוק (ובדוגמה שלעיל – החל מיום 15 בספטמבר 2023).

עוד יובהר כי אם יומה האחרון של תקופה הקובעת בחיקוק יחול לאחר תום התקופה הקובעת, התקופה האמורה לא תוארך מכוח הצעת החוק, אף אם חפפה במרביתה לתקופה הקובעת (ולדוגמה – אם יומה האחרון חל ביום כ”ז בטבת התשפ”ד (8 בינואר 2024) – יום לאחר סיום התקופה הקובעת). מכל מקום, יצוין כי הצעת החוק אינה מגבילה את משך התקופה הקובעת לתקופת תוקפה של ההכרזה הרשמית על מצב מיוחד בעורף, ומשום כך ראש הממשלה יהיה מוסמך להאריכה באופן שיאפשר דחיית מועדים אף למשך תקופת התארגנות סבירה, אם תידרש עקב השלכות המצב הביטחוני המיוחד (ראו סעיף 17 להצעת החוק).

יודגש, כי אין בהוראה זו כדי למנוע מרשות ציבורית, או מאדם, לתת החלטה או לבצע פעולה, לפי העניין, במהלך

להגדרה ”תוכנית” – מוצע להגדיר ”תוכנית” אשר על תקופות ומועדים הנקובים בה יחול הסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים שבסעיף 15 להצעת החוק.

להגדרה ”התקופה הקובעת” – ההגדרה קובעת את התקופה שלגבי תקופות או מועדים החלים בה יחולו מגוון ההסדרים המוצעים בהצעת חוק זו. תקופה זו ניתנת להארכה, בצו, בהתאם להוראות סעיף 17 להצעת החוק.

להגדרה ”התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה” – הגדרה זו קובעת את התקופה שלגבי תקופות או מועדים החלים בה יחולו ההסדרים המוצעים בפרק ז'. תקופה זו ניתנת להארכה או לחידוש, בצו, בהתאם להוראות סעיף 19. מוצע כי התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה תהיה קצרה מן התקופה הקובעת הנוגעת לשאר הפרקים בהצעת החוק, וזאת בשל החשיבות הטמונה בהבטחת רצף תפקודי במוסדות התכנון.

להגדרה ”תקופת הדחייה” – מוצע לקבוע כי משך הדחייה של תקופות ומועדים שעליהם יחול ההסדר שבפרק ב' להצעת החוק וכן ההסדרים שבפרקים ד' ו' ובסעיף 11, יעמוד על חודשיים. תקופת הדחייה ניתנת להארכה בהתאם להוראות סעיף 18.

פרק ב': החלטות מינהליות ופעולות כלפי רשות ציבורית

סעיף 2 והתוספות הראשונה והשנייה

כללי מהטעמים המפורטים לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר מוצע להאריך תקופות או לדחות מועדים נקובים למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה כלפי רשות ציבורית, שנקבעו בחיקוק.

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי אם נקבעה בחיקוק תקופה למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית, והיום האחרון של אותה תקופה חל בתקופה הקובעת (המוגדרת כתקופה שתחילתה ביום שבו הוכרז מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית – כ”ב בתשרי התשפ”ד (7 באוקטובר 2023) וסיומה ביום כ”ו בטבת התשפ”ד (7 בינואר 2024), או במועד מאוחר יותר אם

(ב) על אף האמור בכל דין, נקבע בחיקוק מועד נקוב למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית (בסעיף זה – המועד המקורי) והמועד המקורי חל בתקופה הקובעת, יידחה המועד המקורי בתקופת הדחייה.

(ג) האריכה רשות ציבורית תקופה שנקבעה בחיקוק למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית או דחתה מועד נקוב שנקבע בחיקוק למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית כאמור, יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) גם לעניין התקופה שהוארכה או המועד שנדחה כאמור, ובלבד שההארכה או הדחייה נעשו על ידי הרשות הציבורית מכוח סמכות הנתונה לה לפי חיקוק, להאריך או לדחות, לתקופה מוגבלת, תקופה או מועד כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

תחושב תקופת הדחייה רק החל מ"המועד המקורי" הקבוע בחיקוק ולא גם מהמועד הנדחה. בהתאם לכך, אף על פי שהמועד הנדחה בדוגמה המובאת לעיל עורנו חל בתקופה הקובעת, לא יהיה ניתן לשוב ולהאריך בתקופת הדחייה, אלא הרשות תידרש לפרסם את הדוח המתואר עד יום 15 בדצמבר 2023.

דחיית מועד הפרסום תתאפשר אך ורק אם יחליט שר המשפטים, בצו, באישור ראש הממשלה, להאריך את תקופת הדחייה (בהתאם להוראות סעיף 18 המוצע), למשל לחודש נוסף, ובהתאם תהיה הרשות רשאית לפרסם את הדוח עד יום ה' שבט התשפ"ד (15 בינואר 2024).

לסעיף קטן (ג)

בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) מוצע להאריך תקופות ולדחות מועדים הקבועים בחיקוק בלבד, וזאת להבדיל ממועדים ותקופות הקבועים בהחלטה מינהלית שאינה בת פועל תחיקת.

כחריג לכלל האמור מוצע לקבוע בסעיף קטן (ג), כי אם רשות ציבורית האריכה, בהחלטה מינהלית, תקופה שנקבעה בחיקוק למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית, או דחתה מועד נקוב שנקבע בחיקוק למתן החלטה או לביצוע פעולה כאמור, וממילא קבעה בהחלטתה תקופה מוארכת או מועד נקוב נדחה, אזי יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) גם לעניין התקופה שהוארכה או המועד שנדחה על ידי הרשות הציבורית כאמור. זאת, כל עוד החלטת הרשות הציבורית האמורה ניתנה מכוח סמכות הנתונה לה בחיקוק לדחות או להאריך מועד לתקופה מוגבלת.

כך לדוגמה: אם נקבע בחיקוק כי החלטתה של רשות ציבורית בבקשה שהוגשה לה תינתן בתוך 30 ימים ממועד הגשת הבקשה (להלן – התקופה הראשונה), ולצד זאת מסמין חיקוק זה את העומד בראש הרשות הציבורית להאריך את התקופה הראשונה ב-30 ימים נוספים (להלן – התקופה השנייה), והיום האחרון של התקופה הראשונה הקבועה בחיקוק חל בתקופה הקובעת, או אז יחול עליה הסדר הארכת התקופות שבסעיף קטן (א) והיא תוארך בחודשיים. יחד עם זאת, אם יחליט העומד בראש הרשות

התקופה המקורית (ואף קודם לכן), ככל שהדבר אפשרי. יתר על כן, אין בהוראה האמורה כדי לגרוע מחובתה של רשות ציבורית לפעול במהירות ראויה, הנובעת מכללי המשפט המינהלי וממעמדה כנאמנת הציבור (וראו סעיף 20 להצעת החוק). כמו כן, הצעת החוק לא תאפשר כמובן הארכת תקופות ודחיית מועדים למתן החלטה אשר ניתנה לפני פרסומו של החוק המוצע או לביצוע פעולה אשר בוצעה זה מכבר כאמור.

זאת ועוד, למען הסר ספק, יצוין כי אין בהוראות סעיף קטן (א) המוצע כדי לאפשר הארכת תקופה הנוגעת לתקופה של הוראה בת פועל תחיקתי או לתקופה של הוראת מינהל (כגון תקופת תוקפו של כתב אצילה או של רישיון), באשר אין מדובר בתקופה למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית. כך גם אין בסעיף קטן זה כדי לאפשר הארכתה של תקופה לביצוע פעולה המהווה תנאי למתן החלטה או לביצוע פעולה אחרת. כך למשל, אם נקבע בחיקוק כי רשות ציבורית תפרסם הודעה לציבור בדבר כוונתה לתת רישיון לגוף מסוים, 30 ימים לפני מתן הרישיון, אזי ברי כי התקופה לפרסום ההודעה לא תוארך רטרואקטיבית בחודשיים, באופן שיאפשר פרסום הודעה לציבור כאמור לאחר מתן הרישיון.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי אם נקבע בחיקוק מועד נקוב למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית והמועד הנקוב חל בתקופה הקובעת, יידחה מועד זה בחודשיים, כמשך תקופת הדחייה, או בתקופה ארוכה יותר אם תוארך תקופת הדחייה בהתאם לסעיף 18 המוצע.

כך לדוגמה: אם נקבע בחיקוק כי רשות ציבורית תפרסם מדי שנה דוח לציבור על פעולותיה, עד יום 15 באוקטובר הרי בשנת 2023 יחול מועד נקוב זה (ל' בתשרי התשפ"ד (15 באוקטובר 2023)) בתקופה הקובעת. משום כך המועד לפרסום הדוח בשנת 2023 כאמור יידחה בחודשיים, עד יום ג' בטבת התשפ"ד (15 בדצמבר 2023).

אף בהקשר זה, יובהר כי חרף העובדה שהמועד הנקוב הנדחה לפי סעיף קטן זה עשוי לחול במהלך התקופה הקובעת (המקורית או המוארכת), הרי בכל מקרה

(ד) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), רשאית רשות ציבורית, ביוזמתה או לפי בקשה, להחליט כי התקופה או המועד הנקוב למתן החלטה מינהלית מסוימת על ידה או לביצוע פעולה מסוימת של אדם כלפיה, לא יוארכו או יידחו לפי הוראות הסעיפים הקטנים האמורים, וכן רשאית הרשות הציבורית לקבוע לעניין החלטה או פעולה מסוימת כאמור, תקופת דחייה קצרה יותר; בהחלטה לפי סעיף קטן זה תשקול הרשות הציבורית, בין השאר, את השלכות הארכת התקופה או דחיית המועד לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) על זכויות הפרט, בנסיבות העניין.

(ה) החליטה רשות ציבורית כאמור בסעיף קטן (ד), תודיע על כך בהודעה מנומקת בכתב לכל אדם שהחלטה כאמור חלה לגביו; בהודעה לפי סעיף קטן זה תציין הרשות הציבורית גם את המועד לסיום התקופה או את המועד הנקוב למתן ההחלטה המינהלית או לביצוע הפעולה, בהתאם להחלטה כאמור בסעיף קטן (ד); ואולם הרשות הציבורית לא תהיה חייבת במתן הודעה לפי סעיף קטן זה אם החלטה לפי סעיף קטן (ד) ניתנה מיוזמתה והיא נוגעת למתן החלטה מינהלית מסוימת על ידה.

(ו) על החלטת רשות ציבורית לפי סעיף קטן (ד) ניתן לעתור או לערער לערכאה המוסמכת לפי החיקוק שמכוחו ניתנה ההחלטה המינהלית או שלפיו פנה האדם לרשות, לפי העניין.

(ז) הוראות סעיף זה לא יחולו על כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ה)

מוצע לקבוע כי אם החליטה רשות ציבורית כאמור בסעיף קטן (ד), עליה להודיע על כך לכל אדם שהחלטה חלה לגביו, באמצעות הודעה כתובה ומנומקת וכן לציין בהודעתה זו גם את התקופה או המועד הנקוב למתן ההחלטה או לביצוע הפעולה בהתאם להחלטתה (בין שאלה התקופה או המועד הנקוב המקוריים הקבועים בחיקוק ובין שאלה תקופה או מועד נקוב אשר הרשות הציבורית קבעה לגביהם תקופת דחייה קצרה יותר). עם זאת, אם החליטה רשות ציבורית לפי הוראות סעיף קטן (ד), מיוזמתה, שלא להאריך או לדחות תקופה או מועד נקוב למתן החלטה מינהלית מסוימת על ידה, לא תהיה הרשות המינהלית חייבת במתן הודעה לפי סעיף קטן זה. זאת, לנוכח חובתה הכללית של הרשות לפעול בכל עת במהירות ראויה, חרף הארכת התקופות ודחיית המועדים לפי הצעת החוק.

לסעיף קטן (ו)

על החלטת רשות ציבורית לפי סעיף קטן (ד) ניתן לעתור או לערער לערכאה המוסמכת לפי החיקוק שמכוחו ניתנת ההחלטה המינהלית או שלפיו פנה אדם לרשות, לפי העניין.

לסעיף קטן (ז)

נוסף על החלטות ופעולות המוחרגות מהגדרות "החלטה מינהלית" ו"פעולה של אדם מול רשות ציבורית" שבסעיף 1 לחוק, מוצע להחריג מהסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים שבסעיף זה, תקופה או מועד נקוב למתן החלטה מינהלית הקבועים בחיקוק המנוי בתוספת הראשונה וכן תקופה או מועד נקוב לביצוע פעולה של

הציבורית להאריך את התקופה הראשונה ב־30 ימים נוספים, ויומה האחרון של התקופה השנייה שבהחלטתו יחול אף הוא בתקופה הקובעת, יהיה ניתן להאריך את התקופה השנייה מכוח סעיף קטן (ג). ואולם סעיף קטן (ג) לא יחול על התקופה השנייה, אם החיקוק המסמיך את העומד בראש הרשות הציבורית להאריך את התקופה הראשונה מתיר לו להאריכה לתקופה שאינה מוגבלת, בהתאם לשיקול דעתו.

יובהר כי הוראות סעיף קטן זה יחולו אף על החלטה מינהלית להארכת תקופה או לדחיית מועד נקוב אשר ניתנת לפני תחילת התקופה הקובעת, וזאת כל עוד היום האחרון לתקופה המוארכת או המועד הנקוב הנדחה חלים בתקופה הקובעת.

לסעיף קטן (ד)

על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), מוצע להתיר לרשות ציבורית להחליט, ביוזמתה או לפי בקשה, כי התקופה או המועד הנקוב למתן החלטה מינהלית מסוימת על ידה או לביצוע פעולה מסוימת של אדם כלפיה, לא יידחו או יוארכו, וכן לקבוע לעניין החלטה או פעולה מסוימת כאמור, תקופת דחייה קצרה יותר. יובהר כי סעיף קטן זה מתיר לרשות ציבורית להחליט על ביטול או קיצור דחיית המועדים והארכת התקופות שלפי סעיפים קטנים (א) עד (ג) לעניין החלטות ופעולות פרטניות בלבד, ולא לעניין סוגי החלטות או פעולות יותר. החרגת סוגי החלטות או פעולות כאמור ניתנת להיעשות אך באמצעות שינוי התוספות להצעת החוק, בהתאם להוראות סעיף 23 לחוק המוצע.

- (1) תקופה או מועד נקוב למתן החלטה מינהלית הקבועים בחיקוק המנוי בתוספת הראשונה;
- (2) תקופה או מועד נקוב לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית הקבועים בחיקוק המנוי בתוספת השנייה;
- (3) תקופה למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית הקבועה בחוק חופש המידע או בתקנות לפיו;
- (4) תקופה למתן החלטה מינהלית הקבועה בחיקוק המנוי בסעיף 4;
- (5) תקופה או מועד נקוב למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית שחל לגביהם פרק ז'.

(א) על אף הוראות חוק חופש המידע, התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023) לא תובא במניין התקופות הקבועות בחוק חופש המידע למתן החלטה על ידי רשות ציבורית כהגדרתה בחוק האמור או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית כאמור, לפי אותו חוק.

3. הארכת תקופה או דחיית מועד למתן החלטה על ידי רשות ציבורית או לביצוע פעולה כלפיה, לפי חוק חופש המידע

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 לסעיף קטן (א)

מתחילת מתקפת הטרור הרצחנית, משרדי הממשלה ורבות מהרשויות הציבוריות השונות, נתונים בעומס רב לניהול המערכה הן בעורף והן בהתמודדות הביטחונית. מעבר לעיסוק הגובר בעניינים הנוגעים למצב החירום, הרי רבים מעובדי הרשויות עצמם מגויסים או מפונים. כל אלה מקשים על קיום שגרת עבודה רגילה, לרבות לעניין גיבוש מענה לבקשות חופש מידע, אשר דורש ליקוט מידע מגורמי מקצוע שונים, תיאום עם הלשכה המשפטית ועוד.

לצד הקושי, ישנה חשיבות רבה בשקיפות ובשיתוף הציבור בעשיית הממשלה, ובחזיון אמון הציבור, בין השאר באמצעות מענה לבקשות חופש מידע, ובייחוד בתקופה זו. זכות האזרח לקבל מידע מרשויות ציבוריות היא יסוד מיסודות הדמוקרטיה והיא נגזרת מהזכות לחופש הביטוי שהיא זכות יסוד במשפט הישראלי. ההסדר המוצע מבקש ליצור איזון ראוי בין הזכויות והאינטרסים המוגנים מכוח חוק חופש המידע לבין כוח המציאות והצורך בהתארגנות של משרדי הממשלה והרשויות הציבוריות באופן שיאפשר להם להשיב לבקשות חופש מידע במתכונת כוח האדם הנוכחית ולצד משימות החירום הרבות המונחות לפתחם.

לפיכך, מוצע להחיל על חוק חופש המידע הסדר שונה ומצומצם יותר מההסדר הכללי המוצע ולקבוע כי התקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד יום כ"ב בחשוון התשפ"ד (6 בנובמבר 2023), כלומר תקופה של 30 ימים מפרוץ המלחמה, לא תובא במניין התקופות הקבועות בחוק חופש המידע למתן החלטה על ידי רשות ציבורית, כהגדרתה בחוק האמור (השונה מהגדרת "רשות ציבורית" שבסעיף 1 להצעת החוק) או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית כאמור. זאת, בין שהבקשה למידע הוגשה לפני התקופה האמורה ובין שבמהלכה.

אדם כלפי רשות ציבורית הקבועים בחיקוק המנוי בתוספת השנייה. חריגים אלה מוצעים לנוכח קיומו של אינטרס ציבורי במתן ההחלטות או בביצוע הפעולות שאליהן הם מתייחסים במועדן, או במועד שונה מזה המוצע בחוק זה, חרף המצב הביטחוני המיוחד.

עוד מוצע לקבוע כי ההסדר שבסעיף זה לא יחול על תקופה להחלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית הקבועה בחוק חופש המידע או בתקנות שהותקנו מכוחו. זאת, בשל ההסדר הייעודי המוצע לגבי תקופות הקבועות בחוק חופש המידע, בסעיף 3 לחוק המוצע, וכן מאחר שלא קבועות בתקנות לפי חוק חופש המידע תקופות שיש צורך להאריך.

כמו כן מוצע להחריג מתחולתו של סעיף זה תקופה למתן החלטה מינהלית הקבועה בחיקוק המנוי בסעיף 4 להצעת החוק, הקובע הסדר ייעודי להארכת תקופות למתן החלטה מינהלית לעניין צווים מינהליים בענייני מקרקעי ציבור ותכנון ובנייה, וכן תקופה או מועד נקוב למתן החלטה מינהלית או לביצוע פעולה של אדם כלפי רשות ציבורית, שחלות לגביהם הוראות פרק ז', הכולל הסדרים ייעודיים להארכת תקופות ודחיית מועדים בתחום התכנון והבנייה.

לעניין תקופות ומועדים הכלולים בחוק התכנון והבנייה יובהר, כי עשויים לחול עליהם הסדרים שונים הקבועים בהצעת חוק זו, לפי העניין. כך, הוראות פרק ב' המוצע לא יחולו ככלל על תקופות ומועדים שבחוק התכנון והבנייה, לנוכח חרוגתו מהתוספת הראשונה והשנייה (כנוסחן בעת פרסום הצעת החוק), למעט סעיפים בודדים המפורטים שם; הוראות סעיף 4 המוצע יחולו, בין השאר על תקופות שנקבעו בחוק התכנון והבנייה שעניינן צווים מינהליים המוצאים מכוחו, והוראות פרק ז' המוצע יחולו על סעיפים שונים מחוק התכנון והבנייה המנויים בתוספת הרביעית.

(ב) הוארכה התקופה לטיפול בבקשה לקבלת מידע לפי סעיף 7(ב) או (ג) לחוק חופש המידע, יחולו הוראות סעיף קטן (א) גם לעניין התקופה שהארכה; נקבע בהחלטה על הארכה כאמור מועד לטיפול בבקשה בציון תאריך מסוים, יראו לעניין סעיף קטן זה כאילו נקבעה בהחלטה כאמור תקופה שתחילתה ביום מתן החלטה וסיומה באותו תאריך.

על אף האמור בחיקוקים כמפורט להלן, התקופה הקובעת לא תובא במניין התקופות למתן החלטה מינהלית הקבועות באותם חיקוקים:

- (1) סעיפים 217, 219 עד 222, 235, 237 לחוק התכנון והבנייה;
- (2) סעיפים 4, 5 ו-5א לחוק מקרקעי ציבור (פינוי קרקע), התשמ"א-1981¹⁹;
- (3) סעיפים 29 ו-129 לחוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים.

פרק ג': אומנה לילדים

(א) על אף האמור בסעיף 62 לחוק אומנה לילדים, התשע"ו-2016²⁰, האריך המפקח הארצי על האומנה (בסעיף זה – המפקח הארצי) את תקופת שהייתו של ילד באומנת חירום לפי הוראות הסעיף האמור, והיום האחרון של תקופת הארכת השהייה כאמור (בסעיף זה – היום האחרון המקורי) חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בשלושה חודשים; קבע המפקח הארצי, בהחלטתו על הארכת השהייה כאמור, מועד לסיום תקופת שהייתו של ילד באומנת חירום בציון תאריך מסוים (בסעיף זה – המועד המקורי), יידחה המועד המקורי בשלושה חודשים.

4. הארכת תקופה למתן החלטה מינהלית בנוגע לצווים מינהליים בענייני מקרקעי ציבור ותכנון ובנייה

5. הארכת תקופת שהייה באומנת חירום

ד ב ר י ה ס ב ר

כוח האדם בגופי האכיפה ובשל הצורך בסיוע משטרתית בביצוע פעולות רבות. סיוע משטרתית כזה לא ניתן לספק בשל העומס הרב המוטל על המשטרה בביצוע משימות חירום ולנוכח אבדות שספגה בקרבות הלחימה.

כדי לאפשר לגופי האכיפה לשוב ולפעול כנגד עבירות תכנון ובנייה או פלישה למקרקעי ציבור לאחר תום התקופה הקובעת, מוצע לקבוע כי ימי התקופה הקובעת לא יובאו במניין התקופות למתן החלטה מינהלית בנוגע לצווים מינהליים בענייני מקרקעי ציבור ותכנון ובנייה, הקבועות בחיקוקים המנויים בסעיף זה.

פרק ג': אומנה לילדים

סעיף 5 לסעיף קטן (א)

משפחת אומנת חירום מיועדת לקליטה מיידית של ילדים אשר נמצאים במצב סיכון או סכנה במשפחתם הביולוגית וזקוקים להגנה מיידית. כמתחייב ממצבם של הילדים המוצאים ממשפחותיהם הביולוגיות כאמור, מקום השמתם חסוי. השמת הילדים במשפחות אומנת חירום נעשית תחת צווים לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, באופן מידי, ומשפחות האומנה מוכנות לקליטת הילדים בכל עת ואף בלא התרעה מוקדמת. מדיניות משרד הרווחה והביטחון החברתי, בראיית טובת הילד וצרכיו, היא השמה במסגרת משפחתית, ככל האפשר. בהתאם לכך, פותח מערך משפחות אומנת החירום, המשמשות כסידור לזמן קצוב ובהתאם להחלטת בית משפט.

הסדר זה אינו ניתן להארכה לתקופות נוספות, וזאת בשונה מההסדר החל על תקופת הדחייה לפי פרק ב'. כמו כן, הארכת המועדים חלה רק על בקשות שהוגשו לפני או תוך כדי 30 הימים שמפרוץ המלחמה ולא תחול על בקשות חופש מידע שיוגשו במהלך התקופה הקובעת כולה לאחר אותם 30 ימים. זאת במטרה להעמיד את הדחייה על זמן ההתארגנות המזערי הנדרש בתקופת השיא של אירועי החירום.

לסעיף קטן (ב)

מוצע להחיל את הוראות סעיף קטן (א) אף על תקופה שנקבעה בהחלטה מינהלית של ראש רשות ציבורית, או מי שהוא הסמיך לכך, להאריך את התקופה הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק חופש המידע למתן החלטה בבקשה לקבלת מידע, ב-30 ימים (בדומה להסדר המוצע בסעיף 2(ג)). כמו כן מוצע להחיל הוראות אלה על תקופה שנקבעה בהחלטה של ראש רשות ציבורית לפי סעיף 7(ג) לחוק חופש המידע, להאריך הארכה נוספת, שלא תעלה על 60 ימים, את התקופה הקבועה בסעיף 7(ב) כאמור.

אם נקבע בהחלטה על הארכת תקופות למתן החלטה בבקשה לקבלת מידע, תאריך מסוים למתן החלטה כאמור (להבדיל מתקופה), אזי התאריך "יומר" לתקופה שתחילתה ביום מתן החלטת הארכה וסיומה באותו תאריך, ועל תקופה זו יחולו הוראות סעיף קטן (א).

סעיף 4 מצב החירום השורר במדינה מקשה על רשויות האכיפה בתחום התכנון והבנייה ועל רשות מקרקעי ישראל לקיים שגרת עבודה רגילה בשל מצבת

¹⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 105.

²⁰ ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

(ב) הסמכות לפי סעיף 2(ד) תהיה נתונה למפקח הארצי לעניין סעיף קטן (א), ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 2(ה) ו-1(ו), בשינויים המחויבים.

פרק ד': תקופות כהונה בשירות הציבורי ובגופים ציבוריים

6. (א) על אף האמור בכל דין, בעל תפקיד כמפורט להלן, שמונה לתקופת כהונה קצובה והיום האחרון של תקופת כהונתו (בסעיף קטן זה – היום האחרון המקורי) חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה:

(1) דירקטור או יושב ראש דירקטוריון בחברה ממשלתית, בחברת בת ממשלתית או בחברה מעורבת, לרבות דירקטור חיצוני ודירקטור בלתי תלוי המכהנים בחברה ממשלתית שהיא חברה ציבורית או המכהנים בחברה ממשלתית שהיא חברה איגרות חוב;

(2) חבר בית דין מינהלי;

הארכת תקופת כהונה בשירות הציבורי ובגופים ציבוריים

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי המפקחת הארצית תהיה מוסמכת להחליט, ביוזמתה או לפי בקשה, כי תקופת ההארכה שנקבעה על ידה בעניין מסוים לפי סעיף 62 לחוק אומנה לילדים, לא תוארך לפי הוראות סעיף קטן (א), או שתקופה זו תוארך למשך תקופה הקצרה משלושה חודשים. זאת, במקרים שבהם המפקחת הארצית תתרשם כי לא ניתן להאריך את תקופת שהייתו של ילד באומנת החירום או כי הדבר לא יעלה בקנה אחד עם טובת הילד. על החלטת המפקחת הארצית לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף 2(ה), בשינויים המחויבים, לעניין מתן הודעה מנומקת בכתב לכל אדם שהחלטתה חלה לגביו ולעניין ציון תקופת שהייתו של הילד בתקופת החירום, בהתאם להחלטתה; כמו כן יחולו הוראות סעיף 1(ו) לעניין הגשת עתירה או ערעור על ההחלטה האמורה.

פרק ד': תקופות כהונה בשירות הציבורי ובגופים ציבוריים

סעיף 6 לסעיף קטן (א)

לנוכח המצב הביטחוני המיוחד השורר במדינה וכדי לצמצם את הפגיעה בניהול השוטף של השירות הציבורי ושל גופים ציבוריים שונים, וכן כדי לאפשר לדחות את הצורך בביצוע מינויים כאמור בידי הממשלה ושריה בעת הזו, מוצע להאריך את תקופת כהונתם של בעלי התפקידים בגופים המנויים בסעיף, שכהונתם אמורה לפקוע במהלך התקופה הקובעת. המדובר בין השאר בבתי דין מינהליים, חברות ממשלתיות, תאגידים ציבוריים ועדות ומועצות שהוקמו בחוק המקום, ועדות ומועצות הפועלות ברשות ציבורית או שהוקמו בחיקוק (למעט גופים כאמור הפועלים בצה"ל, במשרת ישראל או בשירות בתי הסודה). מוצע אפוא כי אם היום האחרון של תקופת כהונתו של מי מהגורמים האמורים חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה. להדגמת אופן החישוב של דחייה זו, ראו לעיל בדברי ההסבר לסעיף 2(א).

ואולם, בשל המצב הביטחוני המיוחד, מאחר שרבים מעובדי משרד הרווחה והביטחון החברתי העוסקים בתחום אומנת החירום, בכללם עובדים סוציאליים, מפקחות אומנה ומנחות אומנה, מגויסים למגוון משימות לאומיות, וכדי להבטיח רציפות תפקודית תקינה של הילדים במשפחות אומנת החירום, מוצע להורות על הארכת תקופת שהייתם של ילדים באומנת חירום, במקרים שבהם המפקחת הארצית על האומנה (להלן – המפקחת הארצית) הורתה זה מכבר על הארכת תקופת שהייה שלהם כאמור והיום האחרון של תקופת הארכת שהייה כאמור חל בתקופה הקובעת. הצעה זו נדרשת לנוכח הוראות סעיף 62 לחוק אומנה לילדים, המסמיך את המפקחת הארצית להאריך את תקופת שהייתו של ילד באומנת חירום בשלושה חודשים בלבד.

לפי המוצע, אם האריכה המפקחת הארצית את תקופת שהייתו של ילד באומנת חירום מכוח סמכותה לפי סעיף 62 לחוק אומנה לילדים, והיום האחרון של תקופת ההארכה שנקבעה בהחלטתה חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון האמור בשלושה חודשים. כך לדוגמה, אם הורתה המפקחת הארצית על הארכת תקופת שהייה של ילד באומנת חירום למשך חודשיים החל מיום כ"א באלול התשפ"ג (7 בספטמבר 2023), הרי היום האחרון לתקופה זו (כ"ג בחשוון התשפ"ד (7 בנובמבר 2023)) יחול בתקופה הקובעת ומשום כך יידחה יום זה בשלושה חודשים, עד יום כ"ח בשבט התשפ"ד (7 בפברואר 2024).

עוד מוצע לקבוע כי אם קבעה המפקחת הארצית בהחלטתה על הארכה כאמור, מועד לסיום תקופת שהייתו של ילד באומנת חירום בדרך של ציון תאריך הסיום של אותה התקופה, להבדיל מהגדרת התקופה כאמור לעיל (ולדוגמה – אם בהחלטתה המתוארת, קבעה המפקחת הארצית כי תקופת שהייתו של ילד באומנת חירום תסתיים ביום 7 בנובמבר 2023), אזי המועד שקבעה המפקחת הארצית כאמור יידחה אף הוא בשלושה חודשים.

(3) חבר או יושב ראש של מועצה, רשות או גוף הממלא תפקיד דומה אף אם כינויו שונה, בתאגיד שהוקם בחוק, המנהל הכללי של תאגיד כאמור, וכן חבר או יושב ראש של ועדה, מועצה או גוף אחר שהוקמו לפי חוק שמכוחו הוקם תאגיד כאמור;

(4) חבר או יושב ראש של ועדה, מועצה או גוף שתפקידו דומה אף אם כינויו שונה, אם הוועדה, המועצה או הגוף כאמור פועלים ברשות ציבורית כאמור בפסקה (1) להגדרה "רשות ציבורית" או הוקמו בחיקוק, למעט ועדה, מועצה או גוף כאמור הפועלים בצבא הגנה לישראל, במשטרת ישראל או בשירות בתי הסוהר.

(ב) על אף האמור בכל דין, בעל תפקיד בשירות המדינה שמינויו נעשה לתקופת כהונה קצובה הקבועה בחוק, והיום האחרון של תקופת כהונתו (בסעיף קטן זה – היום האחרון המקורי) חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה, ובלבד שהארכת תקופת הכהונה כאמור אושרה בידי ועדה בראשות נציב שירות המדינה, שחברים בה, נוסף על נציב שירות המדינה, גם היועצת המשפטית לממשלה והמנהל הכללי של המשרד הממשלתי הנוגע בדבר או מי מטעמם.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על כל אחד מאלה:

(1) מי שכהונתו חודשה בתקופה הקובעת;

(2) מי שחדל להתקיים בו התנאי בחיקוק שמכוחו מונה או שמכוחו הוא מכהן;

(3) מי שתקופת כהונתו פקעה בתקופה שממועד תחילת התקופה הקובעת עד יום פרסומו של חוק זה, ומונה במקומו, לפני יום פרסומו של חוק זה, אדם אחר באופן זמני או קבוע;

(4) מי שהוועדה לבדיקת מינויים, כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, דנה בחידוש מינויו וקבעה כי אין לחדש את המינוי;

(5) מי שמינויו נבחן בידי הוועדה המייעצת למינויים בכירים, בהתאם להחלטת הממשלה מס' 3839 מיום י"ג בסיוון התשע"ח (27 במאי 2018).

פרק ה': תאגידים

סימן א': חברות

ד ב ר י ה ס ב ר

פרק ה': תאגידים

סימן א': חברות

כללי חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות), והתקנות מכוחו, קובעים הוראות ממשל תאגידי שחלקן כוללות מסגרת זמנים לביצוען וחלקן מגבילות תוקף של כהונה, אישורים או החלטות.

מוצע בפרק זה לדחות בשלושה חודשים את המועד האחרון לקיום ההוראות ואת תוקפם של אישורים או החלטות כמפורט להלן. יצוין, כי תקופת ההארכה בסימן זה אומנם ארוכה מתקופת הדחייה הראשונית הקבועה בפרק ב' שבהצעת החוק, ואולם, תקופת הדחייה שבפרק ב' ניתנת להארכה מכוח סעיף 18 בחודשיים נוספים, כלומר יכולה להימשך עד ארבעה חודשים, ואילו תקופת ההארכה לפי פרק זה היא קצובה ואינה ניתנת להארכה. זאת, בשל

לסעיף קטן (ב)

מוצע מנגנון להארכת כהונה לבעלי תפקידים בשירות המדינה אשר מינויים נעשה לתקופה קצובה לפי חוק. יודגש כי הסעיף המוצע אינו חל על בעלי תפקידים שכהונתם נקצבה בהחלטת ממשלה, שכן לגבי תפקידים אלה קיימים מנגנונים מינהליים משלימים שמאפשרים להאריך כהונה בלא צורך בחקיקה.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו בכמה מצבים חריגים, למשל לגבי מי שכהונתו חודשה בתקופה הקובעת (שכן כהונתו ממשכה מכוח כתב המינוי החדש ואין צורך בחוק כדי להאריך את כהונתו), או לגבי מי שחדל להתקיים בו התנאי בחיקוק שמכוחו מונה או שמכוחו הוא מכהן.

7. (א) על אף האמור בסעיף 60 לחוק החברות, על חברה שהמועד האחרון לכינוס האסיפה השנתית שלה חל בתקופה הקובעת, יחולו הוראות אלה:
- (1) לעניין חברה ציבורית ולעניין חברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב – דירקטוריון החברה רשאי להחליט כי האסיפה השנתית תתכנס במועד שלא יאוחר מתום שלושה חודשים מהמועד האחרון לכינוסה לפי הוראות סעיף 60 לחוק החברות;
- (2) לעניין חברה פרטית שאינה חברת איגרות חוב – המועד האחרון לכינוס האסיפה השנתית יהיה שלושה חודשים מהמועד האחרון לכינוסה לפי הוראות סעיף 60 לחוק החברות.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו, בשינויים המחוייבים, על המועד האחרון למשלוח דוחות כספיים לבעלי המניות הרשומים לפי הוראות סעיף 61(ב) לחוק החברות, בחברה פרטית שמתקיימות לגביה הוראות סעיף 61(א) לחוק האמור.
8. על אף האמור בסעיף 245 לחוק החברות, בהגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1 לחוק האמור ובסעיף 6ב50(א) לחוק ניירות ערך, חל היום האחרון של תקופת כהונתו של דירקטור חיצוני או של דירקטור בלתי תלוי אחר, בתקופה הקובעת, רשאי הדירקטוריון להחליט להאריך את תקופת כהונתו בתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים, והארכה זו לא תיחשב לעניין מגבלת תקופת כהונתו הקבועה בסעיפים האמורים; לעניין זה, "דירקטור בלתי תלוי" – לרבות דירקטור בלתי תלוי כהגדרתו בסעיף 1ב50 לחוק ניירות ערך.

הארכת תקופת
כהונה של
דירקטור חיצוני
או דירקטור בלתי
תלוי אחר

ד ב ר י ה ס ב ר

בדירקטוריון החברה. בחברה פרטית אחרת המועד האחרון לכינוס האסיפה השנתית יידחה מכוח ההוראה המוצעת בלא צורך בקבלת החלטה בדירקטוריון.

לסעיף קטן (ב)

סעיף 61 לחוק החברות מאפשר לחברות פרטיות לקבוע בתקנון הוראה שלפיה הן אינן מחויבות לקיים אסיפה שנתית כאמור בסעיף 60. חברה שקבעה בתקנונה הוראה כאמור, תשלח לבעלי המניות שלה דוחות כספיים כאמור בסעיף 172 לחוק החברות, לא יאוחר מהמועד שבו היה עליה לקיים אסיפה שנתית אלמלא נקבעה הוראה כאמור. מוצע לקבוע כי המועד למשלוח הדוחות הכספיים יידחה באותו אופן שבו נדחה המועד האחרון לכינוס האסיפה השנתית.

סעיף 8 סעיף 245 לחוק החברות קובע כי תקופת כהונתו של דירקטור חיצוני תהיה שלוש שנים, וכי ניתן להאריך תקופה זו בשתי תקופות נוספות של עד שלוש שנים כל אחת, אלא אם כן קבעה החברה מגבלה של שתי תקופות כהונה. הגדרת "דירקטור בלתי תלוי" בסעיף 1 לחוק החברות כוללת תנאי שלפיו "הוא אינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשע שנים רצופות". סעיף 6ב50(א) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, קובע כי תקופת כהונתו של דירקטור בלתי תלוי בבורסה, שמונה לפי המלצת ועדת האיתור כמשמעותה בסעיף 13ב50 לחוק ניירות ערך (להלן – ועדת האיתור), תהיה שלוש שנים. מוצע לקבוע, כי דירקטוריון חברה יהיה רשאי להאריך תקופת כהונה של דירקטור

התפיסה כי ככלל, המצב הביטחוני המיוחד אינו יוצר מניעה מעמידה בהוראות חוק החברות, וההסדר המוצע נועד להקל על חברות להתמודד עם האתגרים שנובעים מהמצב הביטחוני המיוחד והמשאבים הנדרשים לצורך כך באמצעות העמדת זמן היערכות נוסף לקיום החובות. בהתאם, תקופת הדחיה היא קצובה ואחידה – לכל חברה לפי המועדים המקוריים שבהם היא מחויבת, אף אם המועד הנדחה יחול לפני תום המצב הביטחוני המיוחד. יצוין, כי דחייה או הארכת מועד מכוח הוראות סימן זה, בתאגיד מדווח, טעונה דיווח לפי דיני ניירות ערך.

סעיף 7 לסעיף קטן (א)

סעיף 60 לחוק החברות קובע כי חברה תקיים אסיפה כללית שנתית, בכל שנה, ולא יאוחר מתום 15 חודשים לאחר האסיפה השנתית האחרונה. מוצע לקבוע כי על אף חובה זו, חברה שהמועד האחרון לקיום האסיפה השנתית שלה חל בתקופה הקובעת, רשאית לדחות את קיום האסיפה הכללית השנתית שלה בשלושה חודשים מהמועד האחרון לקיום האסיפה השנתית שלה לפי הסעיף האמור. יצוין, כי דחייה כאמור משליכה, בין השאר, על תקופת כהונת דירקטורים אם זו מסתיימת בתום האסיפה השנתית בהתאם לסעיף 222 לחוק החברות, וכן לעניין כהונתו של רואה חשבון מבקר המשמש בתפקידו עד תום האסיפה השנתית לפי סעיף 154 לחוק החברות.

מוצע כי בחברה ציבורית ובחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב, החלטה על דחייה כמפורט לעיל תתקבל

9. הארכת תקופה שנקבעה בהחלטה או תוקפו של אישור
- (א) על אף האמור בסעיפים 121(ג), 267א(ד) ו-275(א1) או (2) לחוק החברות, בתקנות 1(ו) ו-1(ב) לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000²¹, ובתקנה 1(ג) לתקנות החברות (הקלות לעניין החובה לקבוע מדיניות תגמול), התשע"ג-2013²², תקופה שנקבעה בהחלטה או תוקפו של אישור שניתנו לפי הסעיפים או התקנות כאמור, והמסתיימים בתקופה הקובעת, רשאי הדירקטוריון להאריך בתקופה נוספת שלא תעלה על שלושה חודשים.
- (ב) על אף האמור בסעיף 278(ג) לחוק החברות, החלטה על הארכה כאמור בסעיף קטן (א) תתקבל בידי חברי הדירקטוריון שאין להם עניין אישי בהחלטה.
10. הוראות סימן זה יחולו על אף האמור בתקנון החברה.
11. דחיית מועד לקבלת החלטה על פירוק לצורך פטור מאגרה
- על אף האמור בתקנות לעניין אגרות לפי סעיפים 44(6) ו-345כז לחוק החברות, המועד האחרון לקבלת החלטה מיוחדת על פירוק מרצון לפי סעיף 319 לפקודת החברות או לפי סעיף 342כב לחוק החברות, בידי חברה שהפסיקה את פעילותה, לצורך קבלת פטור מתשלום אגרה שנתית או עיצום כספי שהוטל בשל אי-תשלומה, יידחה בתקופת הדחייה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הקלות בעסקאות, מתייחסת לתקופה הקצובה שנלמדת על דרך פרשנות וקיבלה ביטוי בשו"ת 14.א101. הפרסמה רשות ניירות ערך. הארכת התקופה לפי הסעיפים האמורים תהיה באותם תנאים ולתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

לסעיף קטן (ב)

סעיף 278(ג) לחוק החברות קובע כי במצב שבו לרוב הדירקטורים בדירקטוריון החברה עניין אישי באישור עסקה מסוגים מסוימים, טעונה העסקה גם אישור של האסיפה הכללית. מוצע לקבוע, כי על אף האמור בסעיף זה, החלטה על הארכה כאמור בסעיף קטן (א) תתקבל בידי חברי הדירקטוריון שאין להם עניין אישי, יהיה מספרם אשר יהיה. זאת, מפני שייטכנו מצבים שבהם למרבית הדירקטורים יהיה עניין אישי בהחלטות כאמור, אך דרישת כינוס אסיפה כללית לשם אישורן תסכל את ההקלה המוצעת.

סעיף 10 מוצע לקבוע כי הוראות סימן זה יגברו על הוראות הקבועות בתקנון. זאת, במטרה למנוע התלבטות פרשנית לגבי אפשרות השימוש בהקלות המוצעות. כך למשל במצב שבו התקנון מעגן את הוראות החוק שלגביהן נקבעה אפשרות דחייה או הארכה, ההקלות המנויות בסימן זה יחולו והוראות התקנון לא ימנעו את תחולתן.

סעיף 11 תקנה 5 לתקנות החברות (אגרות), התש"ס-2001, קובעת כי חברה שהפסיקה את פעילותה והגישה בקשה לפירוק מרצון, תהיה פטורה מתשלום אגרה שנתית ביחס לשנים שבהן הפסיקה את פעילותה. הוראה זו חלה על חברה שהגישה בקשה לפירוק מזורז עד יום י"ט בטבת התשפ"ד (31 בדצמבר 2023) או על חברה בפירוק רגיל שקיבלה החלטה מיוחדת על

חיצוני ושל דירקטור בלתי תלוי אחר, שתקופת כהונתם אמורה להסתיים במהלך התקופה הקובעת, בתקופה נוספת של עד 3 חודשים. עוד מוצע לקבוע כי תקופה זו לא תבוא במניין לצורך חישוב המגבלות הקבועות בהוראות האמורות לגבי התקופה המרבית לתקופות כהונה כאמור.

יובהר, כי לנוכח ההסדר המאפשר הארכת הכהונה, פרשנות מתבקשת של הוראת סעיף 240(ב) לחוק החברות היא כי לא יהיה בתקופת הכהונה הנוספת משום זיקה לחברה.

סעיף 9 לסעיף קטן (א)

מוצע לאפשר לדירקטוריון חברה להאריך את תוקפם של כמה החלטות או אישורים קצובים בזמן, כמפורט להלן, הנדרשים לפי חוק החברות והתקנות מכוחו, אם תקופת תוקפם מסתיימת בתקופה הקובעת: החלטת אסיפה כללית כי ניתן להסמיך את יושב ראש הדירקטוריון בחברה למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו, או להסמיך את המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון לפי סעיף 121(ג) לחוק החברות; אישור מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים לפי סעיף 267א(ד) לחוק החברות; אישור מדיניות תגמול שתוקפה 5 שנים מכוח תקנה 1(ג) לתקנות החברות (הקלות לעניין החובה לקבוע מדיניות תגמול), התשע"ג-2013; עסקה של חברה ציבורית עם בעל השליטה בה לתקופה העולה על שלוש שנים, אשר טעונה אישור אחת לשלוש שנים לפי סעיף 275(א1) או אחת לתקופה אחרת, שנקבעה לפי הוראת סעיף 275(א2); וכן עסקה שתקופתה קצובה מכוח תקנות 1(ו) או 1(ב) לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן – תקנות הקלות בעסקאות). יצוין כי הארכה של אישור שניתן מכוח ההקלה המנויה בתקנה 1(ו) לתקנות

²¹ ק"ת התש"ס, עמ' 584.

²² ק"ת התשע"ג, עמ' 652.

סימן ב': שותפויות

12. סעיפים 7 עד 10 יחולו, בשינויים המחויבים, על שותפות מוגבלת ציבורית כהגדרתה בסעיף 65א(א) לפקודת השותפויות, לעניין המועד האחרון לכינוס אסיפה שנתית, תקופת כהונה של דירקטור חיצוני, או תקופה שנקבעה בהחלטה או תוקפו של אישור, לפי סעיפים 65כ(א), 65ט, 65ז, 65מ(ד) או 65א(ה)1(1) ו-2 לפקודת השותפויות, לפי העניין.

הארכת תקופת ודחיית מועדים לעניין שותפות מוגבלת ציבורית

סימן ג': אגודות שיתופיות

13. על אף האמור בהוראות לפי סעיף 65 לפקודת האגודות השיתופיות ובתקנות האגודה, יחולו ההוראות אלה:

הארכת תקופת ודחיית מועדים לעניין אגודות שיתופיות

- (1) חל המועד האחרון לכינוס אסיפה כללית ראשונה בתקופה הקובעת, יידחה המועד האמור בשלושה חודשים;
- (2) חל היום האחרון של תקופת כהונתה של רשות מרשויות האגודה בתקופה הקובעת, תוארך תקופת כהונתה בשלושה חודשים;
- (3) חל המועד האחרון שבו רשאית לפעול רשות מרשויות האגודה שפחת בה מספר החברים, בתקופה הקובעת, תהיה אותה רשות רשאית לפעול עד תום שלושה חודשים מהמועד האמור, אלא אם כן פחת מספר החברים בה מהמניין החוקי;
- (4) תמה תקופת כהונתה של רשות מרשויות האגודה והיא המשיכה לכהן בתפקידה מכוח ההוראות לפי פקודת האגודות השיתופיות, והיום האחרון של תקופת כהונתה כאמור חל בתקופה הקובעת, תוארך תקופת כהונתה בשלושה חודשים נוספים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סימן ג': אגודות שיתופיות

סעיף 13 כדי לאפשר לאגודות שיתופיות לקיים ממשל תאגידי סדיר גם בתקופת המצב הביטחוני המיוחד במדינה, מוצע להאריך בשלושה חודשים את המועדים האחרונים הנובעים מהוראות תקנות האגודות השיתופיות (רשויות האגודה), התשל"ה-1975, כלהלן: המועד האחרון לכינוס אסיפה כללית ראשונה של אגודה שיתופית שהוקמה לאחרונה, ונועדה להתכנס בתוך התקופה הקובעת (תקנה 1א); התקופה שבה רשאי לפעול ועד אגודה כאשר מספר חבריו פחת ואין מועמד למילוי המקום (אך כל עוד לא פחת מן המניין החוקי). וזאת אם ההארכה הנובעת מהוראות תקנה 25(ג) מסתיימת בתוך התקופה הקובעת; התקופה שבה מכהן ועד אגודה שכהונתו הסתיימה בתוך התקופה הקובעת (תקנה 23(ד)) והתקופה שבה נמשכת כהונת רשות מרשויות האגודה מכוח הוראות תקנה 28(א) או מכוח הארכה שניתנה בידי רשם האגודות השיתופיות לפי תקנה 28(ב), וזאת אם הימשכות הכהונה או הארכתה מסתיימת בתוך התקופה הקובעת. ההוראות הנוכרות החלות על ועד האגודה מוחלות גם לגבי רשויות האגודה האחרות שנבחרו על פי הוראות תקנונה, מכוח תקנה 359, ובהתאם ההוראה המוצעת מתייחסת לרשות מרשויות האגודה ולא רק לוועד.

פירוקה מרצון עד למועד האמור ובלבד שהשלימה את הליך פירוקה והגישה דוח מסכם לרשם, לפי הוראות חוק החברות או פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, לפי העניין, עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024). הוראה זו נועדה לעודד חברות שאינן פעילות להתפרק מרצון, כדי להגביר את עדכניות מרשם החברות, להקטין את הסיכון לשימוש לרעה באישיות המשפטית, ולצמצם את ה"צפיפות משפטית" הנובעת מקיומן של חברות רשומות רבות שאינן פעילות, המגבילה את יכולת הבחירה והשימוש בשמותיהם של תאגידיים.

בנסיבות המצב הביטחוני המיוחד וכדי לאפשר לחברה זמן נוסף לקבלת החלטה כאמור, מוצע לדחות את המועד האחרון לקבלת החלטה מיוחדת על פירוק מרצון כאמור בתקופת הדחייה.

סימן ב': שותפויות

סעיף 12 לנוכח הדמיון הרב בהסדרים הקבועים בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975 (להלן – פקודת השותפויות), בעניין שותפויות מוגבלות ציבוריות, לאלה החלים בחוק החברות על חברה ציבורית, מוצע להחיל את הוראות סעיפים 7 עד 10 להצעת החוק גם על שותפות מוגבלת ציבורית לעניין דחיית המועד האחרון לכינוס אסיפה שנתית, הארכת תקופת כהונה של דירקטור חיצוני, או תקופה שנקבעה בהחלטה או תוקפו של אישור לפי סעיפים 65כ(א), 65ט, 65ז, 65מ(ד) או 65א(ה)1(1) ו-2 לפקודת השותפויות, לפי העניין.

פרק ו': סדרי דין בבתי דין מינהליים

14. (א) על אף האמור בכל דין, נקבעה בחיקוק תקופה להגשת ערר לבית דין מינהלי המנוי בתוספת השלישית (בפרק זה – בית הדין), והיום האחרון של התקופה (בסעיף קטן זה – היום האחרון המקורי) חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה.

(ב) החליט בית הדין, לפני פרסומו של חוק זה, על הארכת תקופה להגשת ערר, והיום האחרון של התקופה המוארכת (בסעיף קטן זה – היום האחרון המקורי) חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה; נקבע בהחלטה כאמור מועד להגשת ערר בציון תאריך מסוים (בסעיף קטן זה – המועד המקורי), יידחה המועד המקורי בתקופת הדחייה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לכלול בתוספת גם גופים כדוגמת ועדה רפואית מדרג שני ועדות אלה קרובות למחוזות השיפוטיים לנוכח העובדה שמדובר בבחינה של החלטה מינהלית שהתקבלה בוועדה רפואית מדרג ראשון, ובוועדה בעלת עצמאות שיקול דעת שעל החלטותיה מוגש ערעור. עם זאת, בפועל עולה שאלה אם מדובר בסמכות שיפוט ממש, להבדיל מסמכות מעין שיפוטית. בנסיבות העניין ולצורך הצעת חוק זו בלבד, מוצע להחיל על גופים אלה את ההסדר החל על בתי דין מינהליים.

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי אם נקבעה בחיקוק תקופה להגשת ערר לבית דין מינהלי הנמנה עם התוספת השלישית והיום האחרון של תקופה זו חל בתקופה הקובעת, יידחה היום האחרון המקורי בתקופת הדחייה. להדגמת אופן החישוב של דחייה זו, ראו לעיל בדברי ההסבר לסעיף 2(א).

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי הסדר ההארכה שבסעיף קטן (א) יחול גם על תקופה שנקבעה בהחלטת בית דין מינהלי על הארכת תקופה להגשת ערר, אם היום האחרון של התקופה המוארכת חל בתקופה הקובעת, ובלבד שהחלטת ההארכה ניתנה על ידי בית הדין המינהלי לפני פרסומו של חוק זה. בדומה לכך, מוצע לקבוע כי אם קבע בית הדין המינהלי בהחלטת ההארכה כאמור מועד להגשת ערר בציון תאריך מסוים, אזי יידחה המועד המקורי האמור בתקופה הדחייה.

עם זאת, יובהר כי הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על החלטת בית דין מינהלי להארכת תקופה להגשת ערר, אשר ניתנה לאחר מועד פרסומו של חוק זה, וזאת כדי לאפשר לבית הדין לקבוע תקופות הארכה שונות מההסדר הרוחבי המוצע בחוק זה, בהתאם לסמכותו לפי סעיף קטן (ה).

פרק ו': סדרי דין בבתי דין מינהליים

סעיף 14 והתוספת השלישית

כללי בתי דין מינהליים מוחרגים מההגדרה של "רשות ציבורית" וזאת בשל המאפיינים השונים של גופים אלה כגופים בעלי סמכות שפיטה, כלומר סמכות להכריע בריב שרשות מינהלית צד לו (ראו סעיף 4 לחוק בתי דין מינהליים). ככלל, לבתי דין מינהליים נתונה סמכות להורות על הארכת מועדים סטטוטוריים, לרבות המועד להגשת ערר, וזאת הן מכוח חוק והן כסמכות טבועה הנתונה לבית הדין המינהלי (בר"ם 2340/02 הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, רמת השרון נ' וכת, פ"ד נז"ד (3) 385 (2003)). לצד זאת, מהטעמים המפורטים לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר וכדי ליצור ודאות ואחידות, נמצא כי ישנם בתי דין מינהליים שבאשר אליהם יש הצדקה או צורך לקבוע דחייה רוחבית של המועדים, אכן, הארכת מועדים רוחבית אפשרית גם במערכת בתי המשפט מכוח תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א–1991, ואף נעשה בסמכות זו שימוש בעת הנוכחית.

מכל מקום, יובהר כי אין בהסדר המוצע בפרק זה כדי לגרוע מסמכויותיהם החוקיות או מסמכותם הטבועה של בתי דין מינהליים להאריך מועדים סטטוטוריים, כאמור לעיל.

לנוכח האמור, מוצע לקבוע הסדר ייחודי לעניין הארכת מועדים שיחול על בתי דין מינהליים וגורמים אחרים בעלי סמכות שפיטה על פי דין שאינם בית משפט או בית דין. עקב השונות הרבה בין בתי דין מינהליים וגורמים אחרים בעלי סמכות שפיטה, הנבדלים במאפייניהם, מטרותיהם, סדרי הדין החלים עליהם ועוד, מוצע להחיל הסדר זה רק על בתי דין שיצוינו במפורש בתוספת השלישית.

כאמור לעיל, ההגדרה של בית דין מינהלי כוללת גם גופים אחרים בעלי סמכות שפיטה. משום כך מוצע

(ג) על אף האמור בכל דין, נקבעו בחיקוק, או קבע בית הדין לפני פרסומו של חוק זה, תקופה או מועד לעשיית דבר שבסדרי דין, שאינם כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), לרבות מועד בציון תאריך מסוים, והתקופה או המועד כאמור חלים בתקופה הקובעת, תוארך התקופה או יידחה המועד בהתאם להוראות הסעיפים הקטנים האמורים, בשינויים המחויבים.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), מועד לדיון בערר שחל בתקופה הקובעת, יידחה, והמועד ייקבע מחדש לאחר תום התקופה הקובעת.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו אלא אם כן הורה בית הדין אחרת אחרי פרסומו של חוק זה.

פרק ז': תכנון ובנייה

15. (א) על אף האמור בכל דין, חלה תקופה שנקבעה בחיקוק המפורט בתוספת הרביעית, בתקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה, כולה או חלקה, לא יובאו ימי התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה במניין הימים של אותה תקופה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על תקופות לביצוע פעולה שנקבעו בהחלטה שניתנה לפי דין על ידי מוסד תכנון או על ידי יושב ראש מוסד תכנון, או שנקבעו בתוכנית; נקבע בהחלטה כאמור או בתוכנית מועד לביצוע פעולה בציון תאריך מסוים, יראו לענין סעיף קטן זה כאילו נקבעה בהחלטה כאמור, תקופה שתחילתה ביום מתן ההחלטה וסיומה באותו תאריך.

הארכת תקופות ודחיית מועדים שנקבעו בחיקוקים בענייני תכנון ובנייה, בהחלטת מוסד תכנון או בתוכנית

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (א)

בהתאם להסדר הייעודי שמוצע בפרק זה, ככלל, התקופות והמועדים שנקבעו עבור מוסדות התכנון או בעלי תפקיד בהם בחוק התכנון והבנייה, בחוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים (הוראת שעה), התשע"ד–2014, ובחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב–2002 (להלן – חוק משק הגז הטבעי), לא יוארכו או יידחו, למעט תקופות שנקבעו בחיקוק המפורט בתוספת הרביעית החלות בתקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה. תקופה זו מוגדרת כתקופה שתחילתה ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) וסיומה ביום ט"ז בחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), ושר הפנים רשאי להאריכה או לחדשה בהתאם להוראות סעיף 19 להצעת החוק.

לגבי תקופות שנקבעו בחיקוקים המפורטים בתוספת הרביעית, מוצע לקבוע כי בחישוב התקופות כאמור, לא יובאו בחשבון ימי התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה. ככלל, מדובר בתקופות שנקבעו בעבור גורמים פרטיים לשם הגשת התנגדויות או עררים וכיוצא בזה.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על תקופות לביצוע פעולה שנקבעו בהחלטה שניתנה על ידי מוסד תכנון, או על ידי יושב ראש מוסד תכנון, או נקבע בתוכנית כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה. אם נקבע בהחלטה או בתוכנית כאמור מועד לביצוע פעולה באמצעות ציון תאריך מסוים, יראו כאילו נקבעה בהחלטה זו תקופה שתחילתה ביום מתן ההחלטה וסיומה באותו תאריך שצוין.

לסעיף קטן (ג)

מוצע להחיל את הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשינויים המחויבים, אף על תקופה או מועד לעשיית דבר שבסדרי דין (למעט תקופה או מועד להגשת ערר, המוסדרים בסעיפים הקטנים האמורים). נקבעו בחיקוק או בהחלטת בית דין מינהלי שניתנה לפני פרסומו של חוק זה ואשר חלים בתקופה הקובעת.

לסעיף קטן (ד)

מוצע לקבוע כי אם נקבע מועד לדיון בערר, אשר חל בתקופה הקובעת, יידחה המועד האמור וייקבע מועד חדש לדיון לאחר תום התקופה הקובעת.

לסעיף קטן (ה)

כדי לשמר את שיקול הדעת השיפוטי ולהבטיח מתן מענה מתאים בנסיבות המקרה הקונקרטי, לרבות אפשרות לקיים הליכים דחופים או הליכים שבהם קיים צורך פרטני, מוצע לאפשר לבית הדין לחרוג מהוראות סעיף זה לאחר פרסום החוק המוצע.

פרק ז': תכנון ובנייה

סעיף 15 והתוספת הרביעית

כללי בפרק זה מוצע הסדר ייעודי להארכת תקופות בתחום התכנון והבנייה שנועד להבטיח רצף תפקודי במוסדות התכנון, השונה מההסדר הכללי המוצע בהצעת חוק זו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי יושב ראש המועצה הארצית לתכנון ולבנייה – לגבי תוכנית מיתאר ארצית, תוכנית לתשתית לאומית או תוכנית מיתאר מחוזית, לפי חוק התכנון והבנייה, ולגבי תוכנית מועדפת לפי חוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים, ורשאי יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה – לגבי תוכנית מיתאר מקומית או תוכנית מפורטת לפי חוק התכנון והבנייה, להורות כי הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו לענין תוכנית כאמור, וזאת אם שוכנע כי קיימת דחיפות של ממש בקידום התוכנית, הנובעת מהמצב הביטחוני המיוחד, ובכלל זה לצורך שיקום אזורים שנפגעו עקב המצב כאמור.

פרק ח': הוראות שונות

16. (א) על אף האמור בכל דין ובמסמכי היסוד כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, רשאי דירקטוריון חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית, לקבל החלטות בעניינים חיוניים שאינם סובלים דיחוי, במהלך התקופה הקובעת, אף אם מספר הדירקטורים המכהנים נמוך ממספר הדירקטורים המזערי הנדרש לפעילותו של הדירקטוריון או מהמניין החוקי הנדרש לקיום ישיבות דירקטוריון, ואף אם לא מתקיימים בהרכב הדירקטוריון תנאים נוספים הנדרשים לכינוסו, ובלבד שהדירקטורים המכהנים קבעו, בהחלטה כמפורט להלן, כי העניין חיוני ואינו סובל דיחוי:

(1) בחברה שבה מכהנים שלושה דירקטורים או יותר – בהחלטה פה אחד של כל הדירקטורים המכהנים;

(2) בחברה שבה מכהנים פחות משלושה דירקטורים – בהחלטה פה אחד של כל הדירקטורים המכהנים שאושרה בידי רשות החברות הממשלתיות.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) יחול, בשינויים המחויבים, גם על תאגידי שהוקמו בחוק או גופים אחרים שהוקמו בחיקוק, כמשמעותם בסעיף 60א לחוק החברות הממשלתיות, ואולם לענין זה לא יידרש אישור רשות החברות הממשלתיות כאמור בסעיף קטן (א)2.

קבלת החלטות בהרכב קטוע או חסר בעניינים חיוניים שאינם סובלים דיחוי

ד ב ר י ה ס ב ר

דחופים וחיוניים למרות החסר או הקטוע, מוצע לקבוע כי במהלך התקופה הקובעת יוכלו הדירקטורים המכהנים לקבל החלטות בשם הדירקטוריון בעניינים חיוניים שאינם סובלים דיחוי, ובלבד שהחלטה כי נושא ההחלטה חיוני ואינו סובל דיחוי תתקבל פה אחד על ידי כל הדירקטורים המכהנים, ובחברה שבה מכהנים פחות משלושה דירקטורים – ההחלטה אף תאושר בידי רשות החברות הממשלתיות.

לסעיף קטן (ב)

מוצע להחיל את הוראות סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים, אף לענין מועצה, רשות או גוף הממלא תפקיד דומה, אף אם כינויו שונה, בתאגידי שהוקמו בחוק או בגופים אחרים שהוקמו בחיקוק ומנויים בתוספת השנייה לחוק החברות הממשלתיות, וזאת למעט הדרישה לאישור רשות החברות הממשלתיות כאשר מספר מקבלי ההחלטה כי העניין דחוף ואינו סובל דיחוי נמוך משלושה.

לסעיף קטן (ג)

מוצע כי יושב ראש המועצה הארצית ויושב ראש הוועדה המחוזית יוכלו לקבוע לגבי תוכנית מסוימת כי לא יחולו לגביה ההוראות המשוהות תקופות או מועדים, וזאת אם שוכנע כי קיימת חשיבות של ממש בקידום התוכנית הנובעת מהמצב הביטחוני המיוחד (למשל לצורך צמצום פערי מיגון), ובכלל זה לצורך שיקום אזורים שנפגעו כתוצאה מהמצב הביטחוני המיוחד.

פרק ח': הוראות שונות

סעיף 16 לסעיף קטן (א)

במקרה שבו דירקטוריון של חברה ממשלתית או של חברת בת ממשלתית, פועל בהרכב חסר או קטוע שאינו מאפשר לו להתכנס ולפעול, לדוגמה אם מספר הדירקטורים קטן מהמספר המזערי הנדרש, אם אין יושב ראש מכהן לדירקטוריון או אם לא מתקיים תנאי אחר הנדרש לכינוסו, או אז, כדי לאפשר מתן מענה לעניינים

17. הארכת התקופה הקובעת (א) ראש הממשלה רשאי, בצו, להאריך את התקופה הקובעת, בתקופות נוספות שלא יעלו על שלושה חודשים כל אחת, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת עקב המצב הביטחוני המיוחד, ובלבד שמשך ההארכה הכולל לפי סעיף קטן זה לא יעלה על תשעה חודשים; הארכת התקופה הקובעת לפי סעיף קטן זה יכול שתהיה דרך כלל או לעניינים מסוימים לפי חוק זה.
- (ב) צו לפי סעיף קטן (א) טעון אישור הממשלה – לעניין ההארכה הראשונה, וטעון אישור הממשלה ואישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת – לעניין כל הארכה שלאחר מכן.
18. הארכת תקופת הדחייה שר המשפטים רשאי, בצו, באישור ראש הממשלה, להאריך את תקופת הדחייה בתקופות נוספות, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת עקב המצב הביטחוני המיוחד, ובלבד שמשך ההארכה הכולל לפי סעיף זה לא יעלה על חודשיים; הארכת תקופת הדחייה לפי סעיף זה יכול שתהיה דרך כלל או לעניינים מסוימים לפי חוק זה.
19. הארכת התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה או קבועת תקופה קובעת נוספת בענייני תכנון ובנייה, אחת או יותר, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת עקב המצב הביטחוני המיוחד, ובלבד שכל תקופת הארכה או תקופה קובעת נוספת שתקבע לפי סעיף קטן זה לא תעלה על 30 ימים ותסתיים לא יאוחר מתום התקופה הקובעת החלה לעניין שאר הוראות חוק זה; כללה התוספת הרביעית ערב ההארכה או הקביעה כאמור הוראות מחוק משק הגז הטבעי, יהיה הצו לפי סעיף קטן זה, טעון הסכמת שר האנרגיה והתשתיות.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 17 מוצע להסמיך את ראש הממשלה להאריך, בצו, את התקופה הקובעת, בתקופות נוספות שלא יעלו על שלושה חודשים כל אחת, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת עקב המצב הביטחוני המיוחד, ובלבד שמשך ההארכה הכולל לפי סעיף זה לא יעלה על תשעה חודשים.
- צו כאמור טעון אישור הממשלה, לעניין ההארכה הראשונה, וטעון אישור הממשלה ואישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת – לעניין כל הארכה שלאחר מכן. הארכה כאמור יכול שתהיה דרך כלל או לעניינים מסוימים לפי חוק זה, ולדוגמה ראש הממשלה רשאי לקבוע בצו כאמור כי בתקופות שנוספו לתקופה הקובעת, לא יוארכו תקופות או לא יידחו מועדים אשר הוארכו או נדחו זה מכבר מכוח החוק המוצע.
- יובהר כפי שצוין לעיל, כי הצעת החוק אינה מגבילה את משך התקופה הקובעת לתקופת תוקפה של ההכרזה הרשמית על מצב מיוחד בעורף, ומשום כך ראש הממשלה יהיה מוסמך להאריך באופן שיאפשר דחיית מועדים אף למשך תקופת התארגנות סבירה, אם תידרש עקב השלכות המצב הביטחוני המיוחד.
- יחד עם זאת, הסמכות להארכת התקופות הקובעת בענייני תכנון ובנייה נתונה לשר הפנים לפי הוראות סעיף 19 לחוק המוצע, כפי שיבואר להלן.
- סעיף 18 מוצע להסמיך את שר המשפטים להאריך, בצו ובאישור ראש הממשלה, את תקופת הדחייה בתקופות נוספות שמשכן הכולל לא יעלה על חודשיים נוספים (כלומר בכל מקרה, תקופת הדחייה בכללותה לא תעלה על ארבעה חודשים). זאת, אם נוכח שר המשפטים כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הארכת תקופת הדחייה עקב המצב הביטחוני המיוחד. הארכה כאמור יכול שתהיה דרך כלל או לעניינים מסוימים לפי חוק זה.
- סעיף 19 לסעיף קטן (א) מוצע להסמיך את שר הפנים להאריך, בצו, את התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה, או לקבוע תקופה קובעת נוספת בענייני תכנון ובנייה, אחת או יותר, אם נוכח כי מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת עקב המצב הביטחוני המיוחד, ובלבד שכל תקופת הארכה או תקופה קובעת נוספת שתקבע לפי סעיף זה לא תעלה על 30 ימים ותסתיים לא יאוחר מתום התקופה הקובעת שנקבעה לעניין שאר הוראות החוק.
- ככל שיראה שר הפנים לתת צו כאמור במועד שבו כוללת התוספת הרביעית הוראות מחוק משק הגז הטבעי, וממילא להאריך את התקופה הקובעת בענייני תכנון ובנייה או לקבוע תקופה קובעת נוספת כאמור, אף ביחס להוראות אלה, אזי יהיה הצו טעון אישור של שר האנרגיה והתשתיות.

- (ב) הארכה או קביעה לפי סעיף קטן (א), יכול שתהיה לגבי כל שטח המדינה או חלק ממנו, הכול כפי שיקבע שר הפנים בצו לפי אותו סעיף קטן, ורשאי שר הפנים לקבוע בצו כאמור כי ההארכה או הקביעה לפיו לא תחול לגבי תקופות או מועדים שנקבעו בהחלטות שנתן מוסד תכנון או יושב ראש מוסד תכנון כאמור בסעיף 14(ב), שהן מסוג שקבע שר הפנים בצו, ובהתקיים תנאים שקבע, אם קבע תנאים כאמור.
20. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מחובתה של רשות ציבורית לפעול במהירות הראויה, בהתאם לנסיבות העניין. חובת רשות ציבורית לפעול במהירות הראויה
21. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכות הנתונה לרשות ציבורית לפי דין לדחות מועדים או להאריך תקופות. שמירת דינים
22. הוראות חוק זה לא יחולו על תקופות ומועדים שחל לגביהם חיקוק שנקבע במהלך התקופה הקובעת, למעט חיקוק המנוי בתוספת החמישית, וכן על תקופות ומועדים שחל לגביהם חיקוק כמפורט להלן: סייגים לתחולה
- (1) תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991²³;
- (2) תקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991²⁴;
- (3) תקנות הכניסה לישראל (סדרי דין במצב חירום מיוחד בבית דין לעררים), התש"ף-2020²⁵;
- (4) תקנות הדיינים (סדרי דין בבתי הדין הרבניים בעת מצב חירום מיוחד) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023²⁶;
- (5) תקנות בתי הדין הדתיים הדרוזיים (סדרי דין בבתי הדין הדתיים הדרוזיים בעת מצב חירום מיוחד), התש"ף-2020²⁷;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

סעיף 22 והתוספת החמישית

מוצע כי הוראות חוק זה לא יחולו לגבי תקופות ומועדים שחל לגביהם חוק שנחקק ותקנות שהותקנו במהלך התקופה הקובעת, בין שתקופות ומועדים אלה נקבעו בחיקוק כאמור ובין שנקבעו לגביהם הוראות הארכה, דחייה וכיוצא בזה. זאת, מאחר שיש להניח כי חיקוקים הנקבעים בתקופה הקובעת מבוססים ממילא על איזון ראוי למול נסיבות המצב הביטחוני המיוחד.

כך לדוגמה: חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מיתקני גז), התשפ"ד-2023, כולל פרק הנוגע לדחיית מועדים בהליך להטלת עיצום כספי (פרק ג' לחוק האמור). מאחר שחוק זה אושר בכנסת ביום י' בחשוון התשפ"ד (25 באוקטובר 2023), כלומר בתקופה הקובעת, הוראות הצעת חוק זו לא יחולו על תקופות ומועדים שנקבעו לגביהם הוראות בפרק זה.

יחד עם זאת, מוצע לקבוע כי הסייג האמור לא יחול על חיקוקים שנקבעו בתקופה הקובעת ומנויים בתוספת

הארכה או קביעה לפי סעיף קטן (א) יכול שתהיה על שטח המדינה כולה או חלקה, כפי שייקבע בצו, ושר הפנים רשאי לקבוע בצו כאמור כי הארכה או קביעה לפי סעיף קטן (א) לא תחול לגבי תקופות או מועדים שנקבעו בהחלטות שנתן מוסד תכנון או יושב ראש מוסד תכנון, כאמור בסעיף 15(ב), שהן מסוג שקבע שר הפנים בצו, ובהתקיים תנאים שיקבע, אם קבע תנאים כאמור.

סעיף 20 מוצע להבהיר, למען הסר ספק, כי אין בהוראות החוק המוצע כדי לגרוע מחובתן של רשויות ציבוריות או של רשויות מינהליות אחרות לפעול במהירות ראויה, בהתאם לנסיבות העניין, וזאת לנוכח כללי המשפט המינהלי וחובות הנאמנות וההגינות החלות עליהן.

סעיף 21 מוצע, כי לא יהיה בהוראות החוק המוצע כדי לגרוע מסמכות הנתונה לרשות ציבורית לפי דין לדחות מועד או להאריך תקופה.

²³ ק"ת התשנ"א, עמ' 446.

²⁴ ק"ת התשנ"א, עמ' 447.

²⁵ ק"ת התש"ף, עמ' 796.

²⁶ ק"ת התשפ"ד, עמ' 82.

²⁷ ק"ת התש"ף, עמ' 776.

(6) תקנות הקאדים (סדרי דין בבתי הדין השרעיים בעת מצב חירום מיוחד), התש"ף-2020.²⁸

- שינוי התוספת 23. (א) שר המשפטים רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה, התוספת השנייה והתוספת החמישית, בהסכמת השר הממונה על החיקוק שלגביו נעשה השינוי.
- (ב) שר המשפטים רשאי, בצו, לשנות את התוספת השלישית, בהסכמת השר הממונה על החיקוק שמכוחו מוקם או מוסמך בית הדין המינהלי.
- (ג) שר הפנים רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית, ובלבד שלא יוסיף אלא חיקוקים שהוא ממונה על ביצועם ואשר עוסקים בענייני תכנון ובנייה; ואולם רשאי שר הפנים להוסיף לתוספת הרביעית הוראות מחוק משק הגז הטבעי, שעניינן תכנון ובנייה, ובלבד ששינוי התוספת לעניין הוראות החוק האמור ייעשה בהסכמת שר האנרגיה והתשתיות.

ד ב ר י ה ס ב ר

להן חיקוקים, לגרוע מהן חיקוקים או לתקן את הוראות החיקוקים המופיעות בהן. זאת, בהסכמת השר הממונה על החיקוק שלגביו נעשה השינוי. למען הסר ספק, יובהר כי שר המשפטים מוסמך להוסיף לתוספת הראשונה ולתוספת השנייה הן חיקוקים שיחוקקו בעתיד והן חיקוקים שיימצא כי יש צורך לכלול גם אותם בתוספות האמורות. הוראה זו תאפשר התאמה של ההסדר לנסיבות המשתנות, כך שההסדר ייתן מענה מדויק לצורכי השעה ולא יהיה רחב או צר יתר על המידה. סמכות זו תאפשר להתאים את היקף התוספות לצרכים ולקבוע מסגרת מדויקת.

עוד מוצע להסמיך את שר המשפטים לשנות, בצו, את התוספת החמישית, שעניינה חיקוקים אשר נקבעו במהלך התקופה הקובעת, ואשר אף על פי שנקבעו במהלך התקופה הקובעת יחולו הוראות החוק המוצע על תקופות ומועדים שנקבעו בהם. (ראו סעיף 22 המוצע).

לסעיף קטן (ב)

כדי לאפשר גמישות בתיקון התוספת השלישית שבה מנויים כאמור בתי הדין המינהליים שלגביהם חל הסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים הקבוע בפרק ו', מוצע להסמיך את שר המשפטים לשנות את התוספת השלישית, בהסכמת השר הממונה על החיקוק שמכוחו מוקם או מוסמך בית הדין המינהלי.

לסעיף קטן (ג)

כדי לאפשר לשר הפנים גמישות לגבי החיקוקים שבאחריותו בקביעת ההוראות שלגביהן יחול הסדר הארכת התקופות ודחיית המועדים הקבוע בפרק ו' להצעת החוק, מוצע להסמיכו לשנות את התוספת הרביעית, ובתוך כך להוסיף לה חיקוקים, לגרוע ממנה חיקוקים ולתקן חיקוקים המנויים בה, ובלבד שלא יוסיף לתוספת הרביעית אלא חיקוקים שהוא ממונה על ביצועם ואשר עוסקים בענייני תכנון ובנייה. עוד מוצע לקבוע כי שר הפנים יהיה רשאי להוסיף לתוספת הרביעית אף הוראות מחוק משק הגז הטבעי, ובלבד ששינוי התוספת לעניין הוראות החוק האמור ייעשה בהסכמת שר האנרגיה והתשתיות.

החמישית, שבה יהיה ניתן לכלול חיקוקים כלליים שנקבעו בתקופה הקובעת ואינם מתחשבים בהכרח בנסיבות המצב הביטחוני המיוחד.

עוד מוצע לקבוע כי הוראות חוק זה לא יחולו לגבי תקופות ומועדים שחלים לגביהם חיקוקים העוסקים בהארכת תקופות במסגרת הליכים המתנהלים בבתי המשפט ובבתי דין שונים במהלך תקופת החירום.

למען הסר ספק, יוער כי חרף החרגתם של עניינים שנקבעו לגביהם הוראות לפי תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991 (להלן – תקנות בתי המשפט), הרי הוראות החוק המוצע יחולו במקרה שבו רשות חדלה מהגבייה שבשלה הוגשה נגדה בקשה לאישור תובענת השבה ייצוגית, בהתאם לסעיף 9 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. כך, תוארך תקופת 90 הימים שניתנים לרשות כדי לחדול מהגבייה, אם יומה האחרון של תקופה זו חל בתקופה הקובעת. זאת, מאחר שחדילה כאמור היא פעולה מינהלית מכוח סמכות לפי חיקוק, אשר לא נקבעו לגביה הוראות לפי תקנה 4 לתקנות בתי המשפט, ובהתאם לפסק הדין בעניין בר"ם 7689/13 מינהל מקרקעי ישראל נ' דהאן (29.6.2014), שם נקבע לעניין פגרת בית המשפט כי ביחס לפעולה של הגשת הודעת החדילה לבית המשפט, אין למנות את ימי הפגרה במניין הימים שכן זו פעולה הקשורה לעבודתו של בית המשפט. יחד עם זאת, נקבע בפסק הדין האמור כי לפעולה שעניינה בחדילה עצמה של הרשות המינהלית, אין נגיעה ישירה להליך המשפטי וכי מדובר בפעולה עצמאית של הרשות המינהלית ועל כן נקבע כי ביחס לפעולת החדילה, יש למנות במניין הימים את ימי פגרת החירום שלפי תקנות בתי המשפט.

סעיף 23 לסעיף קטן (א)

במטרה לתת מענה מהיר לצורכי השעה בהתאם לנסיבות המשתנות, מוצע בסעיף זה להסמיך את שר המשפטים לשנות, בצו, את התוספת הראשונה ואת התוספת השנייה (הכוללות חיקוקים אשר על תקופות ומועדים הקבועים בהם לא יחולו הוראות פרק ב'), ולהוסיף

²⁸ ק"ת התש"ף, עמ' 786.

תוספת ראשונה

(סעיפים 1)(2) ו-23(א))

- (1) תקנות וג, 3א(א)(1) ו-(ב)(1), 3ב(ב), 10א(ו)(1) ו-(ז), 12(ג), א, 12, 24ד(א)(1) ו-(2) ו-40ה(3) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993;²⁹
- (2) תקנה 5(ה) לתקנות חובת המכרזים (חובת שיתוף פעולה תעשייתית), התשס"ז-2007;³⁰
- (3) סעיפים 42ב(ג) ו-58א לחוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970;³¹
- (4) תקנות 5, 6 ו-8 לתקנות שירות המדינה (גמלאות) (רישום פרטי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני), התשע"ח-2018;³²
- (5) סעיפים 47ב(ג) ו-62א לחוק שירות הקבע בצבא ההגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985;³³
- (6) חוק הטיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991;³⁴
- (7) חוק העונשין, התשל"ז-1977;³⁵
- (8) חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002;³⁶
- (9) חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016,³⁷ והתקנות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (10) חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002;³⁸
- (11) חוק האונת סתר, התשל"ט-1979;³⁹
- (12) חוק סמכויות שעת-חירום (מעצרים), התשל"ט-1979;⁴⁰
- (13) חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009;⁴¹
- (14) חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008;⁴²
- (15) חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;⁴³
- (16) חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955,⁴⁴ ופקודות הצבא כהגדרתן בחוק זה;
- (17) חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981;⁴⁵
- (18) חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967,⁴⁶ למעט סעיף 64טו(ג);

²⁹ ק"ת התשנ"ג, עמ' 826.

³⁰ ק"ת התשס"ז, עמ' 826.

³¹ ס"ח התש"ל, עמ' 65.

³² ק"ת התשע"ח, עמ' 1730.

³³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 142.

³⁴ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

³⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³⁶ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

³⁷ ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

³⁸ ס"ח התשס"ב, עמ' 192.

³⁹ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

⁴⁰ ס"ח התשל"ט, עמ' 76.

⁴¹ ס"ח התש"ע, עמ' 256.

⁴² ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

⁴³ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

⁴⁴ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

⁴⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 293.

⁴⁶ ס"ח התשכ"ז, עמ' 148.

- (19) תקנות הפטנטים (נוהלי הרשות, סדרי דין, מסמכים ואגרות), התשכ"ח-1968⁴⁷, למעט תקנה 124(א);
- (20) תקנות הפטנטים (יישום האמנה בדבר שיתוף פעולה בענייני פטנטים), התשנ"ו-1996⁴⁸;
- (21) פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁴⁹;
- (22) תקנות סימני המסחר, 1940⁵⁰;
- (23) תקנות סימני מסחר (יישום פרוטוקול מדריד), התשס"ז-2007⁵¹;
- (24) חוק הגנת כינויי מקור וציונים גאוגרפיים, התשכ"ה-1965⁵²;
- (25) חוק העיצובים, התשע"ז-2017⁵³;
- (26) תקנות העיצובים, התשע"ט-2019⁵⁴;
- (27) תקנות העיצובים (יישום הסכם האג), התש"ף-2019⁵⁵;
- (28) תקנות המדגמים⁵⁶;
- (29) פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970⁵⁷, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחה;
- (30) חוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954⁵⁸, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (31) חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954⁵⁹, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (32) חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996⁶⁰;
- (33) תקנה 4 לתקנות העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם (בקשה לרישיון), התשנ"ו-1996⁶¹;
- (34) חוק שירות עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967⁶²;
- (35) תקנות 6 ו-14 לתקנות שירות עבודה בשעת-חירום (סדרי דין בוועדות שירות עבודה), התשל"ב-1972⁶³;
- (36) סעיפים 5(א), 9 ו-57 לפקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁶⁴;
- (37) חוק מוסר תשלומים לספקים, התשע"ז-2017⁶⁵;

⁴⁷ ק"ת התשכ"ח, עמ' 1104.

⁴⁸ ק"ת התשנ"ו, עמ' 948.

⁴⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 26, עמ' 511.

⁵⁰ ק"ת התשי"ב, עמ' 802.

⁵¹ ק"ת התשס"ז, עמ' 586.

⁵² ס"ח התשכ"ה, עמ' 186.

⁵³ ס"ח התשע"ז, עמ' 1176.

⁵⁴ ק"ת התשע"ט, עמ' 1848.

⁵⁵ ק"ת התש"ף, עמ' 154.

⁵⁶ חוקי א"י, כרך ג', עמ' (ע) 1957, (א) 1910.

⁵⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.

⁵⁸ ס"ח התשי"ד, עמ' 64.

⁵⁹ ס"ח התשי"ד, עמ' 202.

⁶⁰ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

⁶¹ ק"ת התשנ"ו, עמ' 1512.

⁶² ס"ח התשכ"ו, עמ' 86.

⁶³ ק"ת התשל"ב, עמ' 688.

⁶⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 13, עמ' 292.

⁶⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 552.

- (38) חוק מסים כהגדרתו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967⁶⁶, לרבות פקודת המסים (גבייה)⁶⁷, חוק המסים (קנס פיגורים), התשמ"א-1980⁶⁸, חוק קיוזו מסים, התש"ם-1980⁶⁹, חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959⁷⁰, חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980⁷¹, חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע, התשע"א-2011⁷², חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007⁷³, פקודת המכס⁷⁴, פקודת הטבק⁷⁵, פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)⁷⁶, פקודת הכהילים המפוגלים⁷⁷, וחוק סוכני המכס, התשכ"ה-1964⁷⁸;
- (39) סעיפים 18ד(ו), 8א(א) ו-15לג(ג), 15לח(ג)(1), 17(ה), 47ב(א) ו-47ה(ב) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984⁷⁹;
- (40) חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969⁸⁰;
- (41) חוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג-2023⁸¹;
- (42) חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961⁸²;
- (43) תקנה 9 לתקנות תכנון משק החלב (מנגנון לעדכון מחירים מזעריים של ליטר חלב), התשע"ב-2012⁸³;
- (44) סעיף 9 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), התשכ"ז-1967⁸⁴;
- (45) תקנה 6 לתקנות לפיקוח על ייצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי (מוצרי עוף), התשל"ז-1976⁸⁵;
- (46) סעיף 3 לצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים לביצי מאכל), התשפ"ג-2023⁸⁶;
- (47) סעיף 3 לצו פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים (מחירים מרביים למוצרי חלב), התשפ"ב-2022⁸⁷;
- (48) תקנה 4(ג) לתקנות מחלות בעלי חיים (הסדרת תנועת בעלי חיים בישראל), התשמ"ב-1982⁸⁸;

⁶⁶ ס"ח התשכ"ז, עמ' 136.

⁶⁷ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1374 (ע) 1374, (א) 1399.

⁶⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 38.

⁶⁹ ס"ח התש"ם, עמ' 50.

⁷⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 234.

⁷¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 56.

⁷² ס"ח התשע"א, עמ' 806.

⁷³ ס"ח התשס"ח, עמ' 84.

⁷⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

⁷⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 5, עמ' 100.

⁷⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 74.

⁷⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 88.

⁷⁸ ס"ח התשכ"ה, עמ' 16.

⁷⁹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 100.

⁸⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 232.

⁸¹ ס"ח התשפ"ג, עמ' 564.

⁸² ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

⁸³ ק"ת התשע"ב, עמ' 1002.

⁸⁴ ק"ת התשכ"ז, עמ' 2987.

⁸⁵ ק"ת התשל"ז, עמ' 82.

⁸⁶ ק"ת התשפ"ג, עמ' 950.

⁸⁷ ק"ת התשפ"ב, עמ' 3988.

⁸⁸ ק"ת התשמ"ב, עמ' 1118.

- (49) תקנה 14(ב) לתקנות מחלות בעלי-חיים (רישום, סימון והובלה של בקר), התשל"ו-1976⁸⁹;
- (50) תקנה 8(ג) לתקנות לפיקוח על ייצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי (דגים, יענים, דבש וחלב ומוצריהם ומוצרי ביצים), התשנ"ח-1998⁹⁰;
- (51) סעיף 12(א)1 לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994⁹¹;
- (52) סעיף 4(3) לפקודת הכלבת⁹²;
- (53) תקנות 14(א), (ב), (ד) ו-(ה) ו-15(ג) לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ה-2005⁹³;
- (54) סעיף 7(ב)2 לחוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006⁹⁴;
- (55) תקנה 4 לתקנות מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התש"ן-1990⁹⁵;
- (56) סעיף 25א לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008⁹⁶;
- (57) המועדים לפי סעיפים 20(א)1, (ב)2 ו-(ה) ו-23(א)2 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁹⁷;
- (58) סעיפים 12, 13 ו-15 לחוק תשתיות להולכה ולאחסון של נפט על ידי גורם מפעיל, התשע"ז-2017⁹⁸;
- (59) חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002⁹⁹, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (60) חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967¹⁰⁰, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (61) חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018¹⁰¹, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (62) חוק הארכת מועדים, התשל"ה-1974¹⁰²;
- (63) פקודת היבוא והייצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979¹⁰³, והצווים שנקבעו מכוחה למעט סעיף 3(ג)2 לצו יבוא חופשי, התשע"ד-2014¹⁰⁴, לגבי רשות המוסמכת במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים, ומועדים למתן רישיון לפי סעיף 5 לצו יבוא אישי, התשע"ט-2019¹⁰⁵, לגבי רשות המוסמכת ליבוא במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים;
- (64) חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996¹⁰⁶;
- (65) חוק החשמל, התשי"ד-1965¹⁰⁷, והתקנות והכללים שנקבעו מכוחו, למעט תקנות 4 ו-5(א) לתקנות החשמל (רישיונות), התשמ"ה-1985¹⁰⁸;

⁸⁹ ק"ת התשל"ו, עמ' 2678.

⁹⁰ ק"ת התשנ"ח, עמ' 718.

⁹¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 56.

⁹² ע"ר 1934, תוס' 1, עמ' (ע) 242, (א) 242.

⁹³ ק"ת התשס"ה, עמ' 362.

⁹⁴ ס"ח התשס"ו, עמ' 158.

⁹⁵ ק"ת התש"ן, עמ' 250.

⁹⁶ ס"ח התשס"ח, עמ' 752.

⁹⁷ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

⁹⁸ ס"ח התשע"ו, עמ' 480.

⁹⁹ ס"ח התשס"ב, עמ' 55.

¹⁰⁰ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

¹⁰¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 310.

¹⁰² ס"ח התשל"ה, עמ' 38.

¹⁰³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625.

¹⁰⁴ ק"ת-שיעורי מק"ח, התשע"ד, עמ' 46.

¹⁰⁵ ק"ת-שיעורי מק"ח, התשע"ט, עמ' 84.

¹⁰⁶ ס"ח תשנ"ו, עמ' 208.

¹⁰⁷ ס"ח תשי"ד, עמ' 190.

¹⁰⁸ ק"ת התשמ"ה, עמ' 878.

- (66) סעיפים 188(ב1), 196(ב), 198א(ד) ו-248ב והתוספת השנייה לפקודת העיריות¹⁰⁹;
- (67) סעיף 113 לפקודת המועצות המקומיות¹¹⁰;
- (68) התוספת השלישית וסעיף 3 לתוספת הרביעית לצו המועצות המקומיות, התשי"א-1950¹¹¹;
- (69) הפרק השביעי וסעיף 3(15) לתוספת השנייה לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958¹¹²;
- (70) תקנה 15(3) לתקנות העיריות (מכרזים), התשמ"ח-1987¹¹³;
- (71) סעיף 4(ב) לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992¹¹⁴;
- (72) תקנות 5(ג) ו-10 לתקנות המפלגות (רישום ודיווח), התשנ"ג-1993¹¹⁵;
- (73) סעיפים 62, 176(ב)-ג, 200(ב) ו-290(י) רישוה וסימן ג' בפרק ז' לחוק הגנה על בריאות הציבור (מוזן), התשע"ו-2015¹¹⁶;
- (74) חוק התכנון והבנייה, למעט סעיפים 14(א) ו-14(ב1) לתוספת השלישית;
- (75) תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה ומיתקני מי שתייה), התשע"ג-2013¹¹⁷;
- (76) חוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים (הוראת שעה), התשע"ד-2014¹¹⁸;
- (77) חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989¹¹⁹, לעניין החלטה מינהלית של גוף בודק או נותן שירותי הזרמה;
- (78) חוק הנפט, התשי"ב-1952¹²⁰, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (79) חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001¹²¹;
- (80) חוק התוכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020¹²²;
- (81) חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2022¹²³;
- (82) תקנה 8 לתקנות הסעד (טיפול במפגרים), התשל"ו-1975¹²⁴;
- (83) תקנות הסכמים קיבוציים (רישום), התשי"ז-1957¹²⁵;
- (84) סעיף 21 לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021¹²⁶.

¹⁰⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

¹¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

¹¹¹ ק"ת התשי"א, עמ' 178.

¹¹² ק"ת התשי"ח, עמ' 1259.

¹¹³ ק"ת התשמ"ח, עמ' 229.

¹¹⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 106.

¹¹⁵ ק"ת התשנ"ג, עמ' 722.

¹¹⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 36, עמ' 749; ס"ח התשע"ו, עמ' 90.

¹¹⁷ ק"ת התשע"ג, עמ' 1394.

¹¹⁸ ס"ח התשע"ד, עמ' 750.

¹¹⁹ ס"ח התשמ"ט, עמ' 108.

¹²⁰ ס"ח התשי"ב, עמ' 322.

¹²¹ ס"ח התשס"א, עמ' 410.

¹²² ס"ח התש"ף, עמ' 298.

¹²³ ס"ח התשפ"ב, עמ' 972.

¹²⁴ ק"ת התשל"ו, עמ' 204.

¹²⁵ ק"ת התשי"ז, עמ' 1223.

¹²⁶ ס"ח התשפ"ב, עמ' 125.

תוספת שנייה

(סעיפים 2(ז) ו-23(א))

- (1) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000¹²⁷, והתקנות, ההוראות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (2) חוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, והתקנות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (3) חוק למניעת הפצה ומימון של נשק להשמדה המונית, התשע"ח-2018¹²⁸, והתקנות, ההוראות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (4) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹²⁹, והתקנות וההוראות שנקבעו מכוחו;
- (5) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹³⁰, והתקנות וההוראות שנקבעו מכוחו;
- (6) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005¹³¹, והתקנות וההוראות שנקבעו מכוחו;
- (7) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016¹³², והתקנות וההוראות שנקבעו מכוחו;
- (8) פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970¹³³;
- (9) תקנות הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מסירת מידע בנוגע להספקת גז), התשע"ה-2015¹³⁴;
- (10) תקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי ספקי גז), התשע"ט-2018¹³⁵;
- (11) סעיף 23 לחוק הגז הפחמימני המעובה, התשפ"א-2020¹³⁶;
- (12) סעיף 106 לחוק הטיס, התשע"א-2011¹³⁷;
- (13) תקנות 29(ה) ו-350(ה), הפרק השמיני ותקנה 138 לב לתקנות הטיס (נוהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), התשל"ז-1977¹³⁸;
- (14) תקנות 72(4) ו-145(5) לתקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981¹³⁹;
- (15) תקנות 4, 30א, 238(ד), 239(ג), 248(ג), 377(ג), 380(ב) ו-386(ג), 396א(ב) ו-413(ב), 465א, 481(ד), 484(ד) ו-545ד לתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981¹⁴⁰;
- (16) תקנות 10, 15(ה), 19(ב) ו-41(ג), 44 ו-44 לתקנות הטיס (מכוני בדק), התשע"ג-2013¹⁴¹;

¹²⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

¹²⁸ ס"ח התשע"ח, עמ' 232.

¹²⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

¹³⁰ ס"ח התשס"ה, עמ' 889.

¹³¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 918.

¹³² ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

¹³³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

¹³⁴ ק"ת התשע"ה, עמ' 842.

¹³⁵ ק"ת התשע"ט, עמ' 634.

¹³⁶ ס"ח התשפ"א, עמ' 146.

¹³⁷ ס"ח התשע"א, עמ' 830.

¹³⁸ ק"ת התשל"ז, עמ' 1576.

¹³⁹ ק"ת התשמ"א, עמ' 510.

¹⁴⁰ ק"ת התשמ"ב, עמ' 8.

¹⁴¹ ק"ת התשע"ג, עמ' 668.

- (17) תקנה 6(ב) לתקנות הטיס (בטיחות בשדות התעופה של רשות שדות התעופה), התשנ"ב-1992¹⁴²;
- (18) תקנה 17(ו) ו-17(ג) לתקנות הטיס (שדות תעופה – מידע תעופתי), התשע"ט-2018¹⁴³;
- (19) תקנה 18 לתקנות הטיס (מערכת ניהול בטיחות), התשע"ח-2017¹⁴⁴;
- (20) תקנה 22(א) לתקנות הטיס (רישום כלי טיס וסימונם), התשל"ד-1973¹⁴⁵;
- (21) תקנה 9(א)2 לתקנות רישוי שירותי התעופה (טיסות שכר), התשפ"ג-2023¹⁴⁶;
- (22) תקנות 3א(א)2, 3א(ב)2, 3ב(ג) ו-21(ה) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993¹⁴⁷;
- (23) סעיף 21 לחוק נכסי נפקדים, התש"י-1950¹⁴⁸;
- (24) חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968¹⁴⁹, והתקנות, ההוראות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (25) חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994¹⁵⁰, והתקנות, ההוראות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (26) חוק להסדרת פעילות חברות דירוג האשראי, התשע"ד-2014¹⁵¹, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (27) חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995¹⁵², והתקנות, ההוראות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (28) חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021¹⁵³, והתקנות, ההוראות, הכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (29) חוק מסים כמשמעותו בפרט 38 לתוספת הראשונה, למעט סעיפים 24 ו-25 לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959¹⁵⁴;
- (30) חוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969¹⁵⁵;
- (31) חוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג-2023¹⁵⁶;
- (32) חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961¹⁵⁷;
- (33) חוק בנק ישראל, התש"ע-2010¹⁵⁸, והכללים, ההוראות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (34) פקודת הבנקאות, 1941¹⁵⁹, והכללים, ההוראות והצווים שנקבעו מכוחו;

¹⁴² ק"ת התשנ"ב, עמ' 1046.

¹⁴³ ק"ת התשע"ט, עמ' 474.

¹⁴⁴ ק"ת התשע"ח, עמ' 572.

¹⁴⁵ ק"ת התשל"ד, עמ' 312.

¹⁴⁶ ק"ת התשפ"ג, עמ' 1836.

¹⁴⁷ ק"ת התשנ"ג, עמ' 826.

¹⁴⁸ ס"ח התשי"י, עמ' 86.

¹⁴⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

¹⁵⁰ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308.

¹⁵¹ ס"ח התשע"ה, עמ' 418.

¹⁵² ס"ח התשנ"ה, עמ' 416.

¹⁵³ ס"ח התשפ"ב, עמ' 288.

¹⁵⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 234.

¹⁵⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 232.

¹⁵⁶ ס"ח התשפ"ג, עמ' 564.

¹⁵⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

¹⁵⁸ ס"ח התש"ע, עמ' 452.

¹⁵⁹ ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85.

- (35) חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹⁶⁰, והכללים והצווים שנקבעו מכוחו;
- (36) חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981¹⁶¹, והתקנות, הכללים, ההוראות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (37) חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016¹⁶², למעט סעיף 26(א), והתקנות, הכללים, הצווים וההוראות שנקבעו מכוחו;
- (38) חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008¹⁶³, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (39) סעיף 16(א) לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988¹⁶⁴;
- (40) חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002¹⁶⁵, והתקנות שנקבעו מכוחו, למעט חובות הדיווח החלות על משווקים שאינם ספקי גז טבעי מכוח תקנות משק הגז הטבעי (חובת מסירת מידע של מוכר ומשווק גז טבעי), התשפ"ב-2022¹⁶⁶;
- (41) חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989;
- (42) סעיף 4(א) לצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשס"ג-2002¹⁶⁷;
- (43) סעיפים 10, 30, 35, 61, 64, 67, 73 ו-170 ופרק ג' 1 לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967;
- (44) תקנות 102(ג) ו-149 לתקנות הפטנטים (נוהלי הרשות, סדרי דין, מסמכים ואגרות), התשכ"ח-1968;
- (45) תקנות הפטנטים (יישום האמנה בדבר שיתוף פעולה בענייני פטנטים), התשנ"ו-1996, למעט תקנות 7א ו-9;
- (46) סעיפים 24, 25(ב1), 29(ג), 30(ג), 33(ב) רישא, 38, 39, 41, 45, 53, ו-55 ופרק ח' לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
- (47) תקנות 35 ו-52 לתקנות סימני המסחר, 1940;
- (48) תקנות סימני מסחר (יישום פרוטוקול מדריד), התשס"ז-2007;
- (49) חוק הגנת כינויי מקור ויצוונים גאוגרפיים, התשכ"ה-1965, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (50) סעיף 21 ופרק ח' לחוק העיצובים, התשע"ז-2017;
- (51) תקנה 24 לתקנות העיצובים, התשע"ט-2019;
- (52) תקנות העיצובים (יישום הסכם האג), התש"ף-2019;
- (53) תקנה 69 לתקנות המדגמים;
- (54) סעיפים 16א(ד), 18(א), 18(א2), 47(א) ו-47(ב), ו-47(א) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984;
- (55) נוהל לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות ציבור¹⁶⁸;
- (56) סעיף 12 לחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018¹⁶⁹;

¹⁶⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

¹⁶¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

¹⁶² ס"ח התשע"ו, עמ' 838.

¹⁶³ ס"ח התשס"ח, עמ' 184.

¹⁶⁴ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

¹⁶⁵ ס"ח התשס"ב, עמ' 55.

¹⁶⁶ ק"ת התשפ"ב, עמ' 2240.

¹⁶⁷ ק"ת התשס"ג, עמ' 342.

¹⁶⁸ ר"פ התש"ף, עמ' 482.

¹⁶⁹ ס"ח התשע"ט, עמ' 14.

- (57) סעיפים 13, 20 ו-25 לחוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969¹⁷⁰;
- (58) פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התשל"ל-1970, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחה;
- (59) פקודת תאונות ומחלות משלחייד (הודעה), 1945¹⁷⁰, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחה;
- (60) חוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (61) חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954, והתקנות והצווים שנקבעו מכוחו;
- (62) חוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, התשס"ח-2008¹⁷⁰, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (63) חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (64) חוק שירות עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967;
- (65) תקנה 32 לתקנות הנוטריונים, התשל"ז-1977¹⁷¹;
- (66) תקנה 8(ב) לתקנות חוקרים פרטיים ושירותי שמירה (רישיונות), התשל"ב-1972¹⁷²;
- (67) תקנה 4 לתקנות האפוטרופוס הכללי (סדרי דין וביצוע), התשל"ח-1978¹⁷³;
- (68) חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;
- (69) חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008;
- (70) חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, ופקודות הצבא כהגדרתן בחוק זה;
- (71) סעיפים 40 ו-46א לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994¹⁷⁴;
- (72) תקנה 17(יג) לתקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג-1993¹⁷⁵;
- (73) תקנות המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (דיווח לממונה), התשע"ט-2019¹⁷⁶;
- (74) סעיף 32כט(ב) לחוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, התשנ"א-1991¹⁷⁷;
- (75) תקנות 29(ד) ו-32ד(ב) לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד-2014¹⁷⁸;
- (76) תקנות 4(ב), 5(ב) ו-8(3) לתקנות תכנון משק החלב (העברת מכסות של יצרנים שיתופיים בענף הבקר), התשע"ה-2015¹⁷⁹;
- (77) סעיף 9 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור חלב), התשכ"ז-1967;
- (78) סעיף 4(1) לפקודת הכלבת;

¹⁷⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.

¹⁷¹ ע"ר 1945, תוס' 1, עמ' (ע) 62, (א) 80.

¹⁷² ס"ח התשס"ח, עמ' 680.

¹⁷³ ק"ת התשל"ז, עמ' 1724.

¹⁷⁴ ק"ת התשל"ב, עמ' 1236.

¹⁷⁵ ק"ת התשל"ח, עמ' 1600.

¹⁷⁶ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

¹⁷⁷ ק"ת התשנ"ג, עמ' 841.

¹⁷⁸ ק"ת התשע"ט, עמ' 4026.

¹⁷⁹ ס"ח התשנ"א, עמ' 38.

ק"ת התשע"ה, עמ' 1748.

ק"ת התשע"ה, עמ' 572.

- (79) תקנה 2(א) לתקנות הכלבת (החזקת כלבים, חתולים וקופים במאורות בידוד), התשי"ט-1959¹⁸⁰;
- (80) תקנה 8 לתקנות הכלבת (חיסון), התשס"ה-1812005;
- (81) תקנה 2 לתקנות מחלות בעלי חיים (בדיקה וטרינרית של בשר חזיר בר), התשל"ז-1821977;
- (82) תקנה 6(א)(1) לתקנות מחלות בעלי חיים (ביעור מחלת הברוצלוזיס בצאן), התשמ"ט-1831989;
- (83) תקנה 6(ב)(1) לתקנות מחלות בעלי חיים (ברוצלוזיס הבקר), התשל"ו-1841976;
- (84) תקנות 4(ה), 7, 8 ו-13 לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (הובלת עופות), התשע"ב-1852011;
- (85) תקנות 11(ב), (ד) ו-12 לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (גידול חזירים והחזקתם לצרכים חקלאיים), התשע"ה-1862015;
- (86) תקנות 2(ב), 14(א) ו-15(א) לתקנות מחלות בעלי חיים (רישום, סימון והובלה של בקר), התשל"ו-1976;
- (87) תקנה 7(א) לתקנות מחלות בעלי חיים (סימון גמלים), התשכ"ב-1871962;
- (88) תקנה 8 לתקנות מחלות בעלי חיים (סימון צאן), התשל"ט-1881978;
- (89) סעיף 13(ג) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-1892002;
- (90) תקנה 14(ג) לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ה-1902005;
- (91) סעיף 12(א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994;
- (92) תקנות 8(ג) ו-(ד), 9(ב), 11(ו), 12(1) ו-6, 16א(ב), 21(א) ו-(ב), 23(ד) ו-(ה), 24, 28 ו-38(ב) לתקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים), התשס"ט-1912009;
- (93) סעיפים 6(ה), 8(ב)(3) ו-11(ג) לחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-1922011;
- (94) סעיף 111 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1931984;
- (95) תקנות 7(ה) ו-12(ד)(2) לתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-1942010;
- (96) תקנה 4 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (שימוש בבוצה וסילוקה), התשס"ד-1952004;

180 ק"ת התשי"ט, עמ' 1724.

181 ק"ת התשס"ח, עמ' 377.

182 ק"ת התשל"ז, עמ' 2142.

183 ק"ת התשמ"ט, עמ' 539.

184 ק"ת התשל"ו, עמ' 765.

185 ק"ת התשע"ב, עמ' 171.

186 ק"ת התשע"ה, עמ' 930.

187 ק"ת התשכ"ב, עמ' 1718.

188 ק"ת התשל"ט, עמ' 396.

189 ס"ח התשס"ג, עמ' 216.

190 ק"ת התשס"ה, עמ' 362.

191 ק"ת התשס"ט, עמ' 1260.

192 ס"ח התשע"א, עמ' 694.

193 ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

194 ק"ת התש"ע, עמ' 1018.

195 ק"ת התשס"ד, עמ' 287.

- (97) תקנה 6(א)(2) לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (בריכות אידוי ואגירה), התשנ"ז-1997¹⁹⁶;
- (98) תקנה 10 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (מערכת להולכת שפכים), התשע"ב-2011¹⁹⁷;
- (99) תקנה 10 לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (קווי דלק), התשס"ו-2006¹⁹⁸;
- (100) תקנה 12(ב) לתקנות המים (מניעת זיהום מים) (תחנות דלק), התשנ"ז-1997¹⁹⁹;
- (101) תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות), התשע"ח-2018²⁰⁰;
- (102) תקנה 12(ב) לתקנות מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התש"ן-1990²⁰¹;
- (103) תקנה 2(ב) לתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א-1990²⁰², לעניין בקשת אישור מאת המנהל לדחיית המועד הנקוב בתקנת משנה (א);
- (104) סעיף 25 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008²⁰³, וסעיף 21(ה) לחוק זה, אלא אם כן תוקף ההיתר נושא הפעולה הוארך לפי חוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה – חרבות ברזל) (אישורים רגולטוריים, עיצומים כספיים ובדיקות מיתקני גז), התשפ"ד-2023²⁰⁴;
- (105) סעיף 67 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965²⁰⁵;
- (106) תקנות 18, 22, 23 ו-49 לתקנות הירושה, התשנ"ח-1998²⁰⁶;
- (107) סעיפים 123(ב), 141, 223, 292, 317(א), 317(ב), 345כבד, 345כגד, 346(ג) ו-346(ג) לחוק החברות, התשנ"ט-1999²⁰⁷ (בתוספת זו – חוק החברות);
- (108) תקנה 15 לתקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים), התש"ס-1999²⁰⁸, לעניין דיווח לפי סעיף 140 לחוק החברות ותקנה 16א(ה) לתקנות אלה;
- (109) סעיפים 179(א), סעיף 180(א) סעיף 188(א) לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983²⁰⁹;
- (110) סעיפים 134, 138(ב) ו-1(3), 339(ג) ו-47(ב) לחוק העמותות, התש"ם-1980^{209א};
- (111) סעיפים 4 ו-9(א) לפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975²¹⁰;
- (112) סעיף 2(ג) לכללי העמותות (הגשה באופן מקוון), התשע"ט-2019²¹¹;
- (113) סעיף 2(ד) לכללי החברות (הגשה באופן מקוון בידי חברה לתועלת הציבור), התשע"ט-2019²¹²;
- (114) תקנות 5(ג) ו-13ז(ב) לתקנות המשכון (סדרי רישום ועיון), התשנ"ד-1994²¹³;

- 196 ק"ת התשנ"ז, עמ' 1118.
- 197 ק"ת התשע"ב, עמ' 242.
- 198 ק"ת התשס"ו, עמ' 592.
- 199 ק"ת התשנ"ז, עמ' 1121.
- 200 ק"ת התשע"ח, עמ' 1772.
- 201 ק"ת התש"ן, עמ' 250.
- 202 ק"ת התשנ"א, עמ' 22.
- 203 ס"ח התשע"ח, עמ' 752.
- 204 ס"ח התשפ"ד, עמ' 28.
- 205 ס"ח התשכ"ה, עמ' 63.
- 206 ק"ת התשנ"ח, עמ' 1256.
- 207 ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.
- 208 ק"ת התש"ס, עמ' 166.
- 209 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.
- 209א ס"ח התש"ם, עמ' 210.
- 210 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549.
- 211 ק"ת התשע"ט, עמ' 3030.
- 212 ק"ת התשע"ט, עמ' 3031.
- 213 ק"ת התשנ"ד, עמ' 734.

- (115) תקנה 4 לתקנות החוק העותומני על האגודות (דיווח ושיקפות), התשפ"א-2021²¹⁴;
- (116) חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (117) חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (118) סעיפים 12, 13 ו-15 לחוק תשתיות להולכה ולאחסון של נפט על ידי גורם מפעיל, התשע"ז-2017;
- (119) סעיפים 6 ו-7 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965²¹⁵;
- (120) חוק הארכת מועדים, התשל"ה-1974;
- (121) חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996;
- (122) חוק החשמל, התש"ד-1954, והתקנות והכללים שנקבעו מכוחו, למעט תקנות 5(ג), 6(ב) ו-34 לתקנות החשמל (רישיונות), התשמ"ה-1985²¹⁶;
- (123) סעיפים 6(ב) ו-1(ג), 8(ב) ו-2(3), 9, 19 ו-19 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992;
- (124) תקנות 5(א) ו-10 לתקנות המפלגות (רישום ודיווח), התשנ"ג-1993;
- (125) תקנה 2 לתקנות מדידת מים (מסירת פרטים והגשת תסקירים על תפוקת מים), התשכ"א-1960²¹⁷, וכלל 30(א) לכללי מדידת מים (מערכות מדידת מים), התשפ"ב-2022²¹⁸, אם לא חל בעניינם הפטור לפי סעיף 30(ב) לכללים האמורים;
- (126) סעיפים 33, 65 ו-112 לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015;
- (127) סעיף 12 לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014²¹⁹;
- (128) חוק התכנון והבנייה, למעט סעיפים 14(א) ו-14(ב) ו-1 לחוק, לתוספת השלישית של החוק האמור;
- (129) חוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים (הוראת שעה), התשע"ד-2014;
- (130) חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019²²⁰;
- (131) חוק הנפט, התשי"ב-1952²²¹, והתקנות שנקבעו מכוחו;
- (132) תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי שתייה ומיתקני מי שתייה), התשע"ג-2013;
- (133) סעיף 5(א) ו-1(ב) לצו הגז (בטיחות ורישוי) (אירוע גפ"מ), התש"ף-2020²²²;
- (134) חוק המים, התשי"ט-1959²²³, והכללים שנקבעו מכוחו;
- (135) חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001²²⁴;
- (136) חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001²²⁵;

²¹⁴ ק"ת התשפ"א, עמ' 3874.

²¹⁵ ס"ח התשכ"ז, עמ' 270.

²¹⁶ ק"ת התשמ"ה, עמ' 878.

²¹⁷ ק"ת התשכ"א, עמ' 6.

²¹⁸ ק"ת התשע"ב, עמ' 3118.

²¹⁹ ס"ח התשע"ד, עמ' 438.

²²⁰ ס"ח התשע"ט, עמ' 258.

²²¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 322.

²²² ק"ת התש"ף, עמ' 2089.

²²³ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

²²⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 454.

²²⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 410.

- (137) תקנה 5 לתקנות איסור צריכת זנות (אמצעי חלופי להטלת קנס), התש"ף-2020²²⁶;
- (138) כלל 4 לכללי שירות המדינה (מינויים) (מכרזים, בחינות ומבחנים), התשכ"א-1961²²⁷;
- (139) חוק התוכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020;
- (140) חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2022;
- (141) סעיף 10 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957²²⁸;
- (142) תקנות הסכמים קיבוציים (הנוהל במתן צו הרחבה), התשל"ה-1975²²⁹;
- (143) תקנות הסכמים קיבוציים (רישום), התשי"ז-1957.

תוספת שלישית

(סעיפים 14 (א) ו-23 (ב))

- (1) ועדה רפואית עליונה לפי סעיף 12 וועדת ערר לפי סעיף 26 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]²³⁰;
- (2) ועדת ערר לפי סעיף 21 לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020;
- (3) ועדת ערר לפי סעיף 9 לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), התשכ"ט-1969²³¹;
- (4) ועדת ערעור לפי סעיף 5 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950²³²;
- (5) ועדה רפואית לעררים לפי סעיף 9 לחוק לפיצוי נפגעי גזות, התשנ"ד-1994²³³;
- (6) ועדת עררים לפי סעיף 16 לחוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957²³⁴;
- (7) ועדת ערעור לפי סעיף 3 לחוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954²³⁵, וועדה רפואית עליונה לפי סעיף 12 לחוק האמור;
- (8) ועדת ערר לפי סעיף 19 לחוק להגברת האכיפה של דיני עבודה, התשע"ב-2011²³⁶;
- (9) ועדת עררים לפי סעיף 7 לחוק החשמל, התשי"ד-1954²³⁷;
- (10) ועדת ערר רפואית לפי סעיף 55 לפקודת התעבורה²³⁸;
- (11) ועדת ערר לפי תקנה 24 לתקנות הספנות (ימאים) (משיטי כלי שיט קטנים), התשנ"ח-1998²³⁹;
- (12) ועדת ערר לפי סעיף 146 ב לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972²⁴⁰;

²²⁶ ק"ת התש"ף, עמ' 2553.

²²⁷ ק"ת התשכ"א, עמ' 1588.

²²⁸ ס"ח התשי"ז, עמ' 63.

²²⁹ ק"ת התשל"ה, עמ' 2484.

²³⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

²³¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 132.

²³² ס"ח התשי"ז, עמ' 162.

²³³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 33.

²³⁴ ס"ח התשי"ז, עמ' 163.

²³⁵ ס"ח התשי"ד, עמ' 76.

²³⁶ ס"ח התשע"ב, עמ' 62.

²³⁷ ס"ח התשי"ד, עמ' 150.

²³⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

²³⁹ ק"ת התשנ"ח, עמ' 751.

²⁴⁰ ס"ח התשל"ב, עמ' 485.

- (13) ועדת ערר לפי סעיף 12 לחוק כביש אגרה (כביש ארצי לישראל), התשנ"ה-1995²⁴¹;
- (14) ועדת ערר לפי סעיף 12א לחוק כבישי אגרה (מנהרות הכרמל), התשנ"ה-1995²⁴²;
- (15) ועדת ערר לפי סעיף 4 לחוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000²⁴³;
- (16) ועדת מומחים לפי סעיף 3 לחוק נפגעי חיסון, התש"ן-1989²⁴⁴;
- (17) ועדת ערר לפי סעיף 3 לחוק שירות הקבע בצבא הגנה לישראל (הליכים לעניין החלטות הנוגעות לחיילים בשירות קבע), התש"ע-2010²⁴⁵;
- (18) ועדת ערר לפי סעיף 44 לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות) [נוסח משולב], התשמ"ה-1985²⁴⁶;
- (19) ועדת ערר לפי סעיף 10 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969²⁴⁷;
- (20) ועדות ערר לפי סעיף 5 לחוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976²⁴⁸.

תוספת רביעית

(סעיפים 15(א) ו-23(ג))

- (1) הסעיפים המפורטים להלן בחוק התכנון והבנייה:
 62(ג), 76ג(8), 112(ג), 112(ג), 111(ג), 110(ד), 110(ב), 110(א), 112(1), 112(1), 112(3),
 112(ב), 119(א) למעט אם מועד תחילתה של התכנית לפי הסעיף האמור חל לפני פרסומו של
 חוק זה, 119(9)(ב), 119(א), 119(ג), 140(א), 140(ב), 142, 145(1)(ג), 145(ז), 145(ג)(2), 147(ד),
 147(ז), 149(א)(1), 151(ב)(ד) ו-151(ב)(ט), 152(1)(א) ו-152(1)(א), 152(3), 152(3א), 157(ז),
 158(ג), 158(א), 184(ב), 197(ב), 198(ד), 198(ה)(1) ו-198(א) ו-255(א) סיפה;
 (2) סעיף 8 לתוספת השנייה לחוק התכנון והבנייה;
 (3) סעיף 14(ב) ו-15(4) לתוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה;
 (4) סעיפים 3(ג) ו-15(ד)(2) לתוספת הרביעית לחוק התכנון והבנייה;
 (5) סעיף 18(ב) לחוק לקידום הבנייה במתחמים מועדפים (הוראת שעה), התשע"ד-2014²⁴⁹;
 (6) סעיפים 25, 25א, 26, 26א עד 26יא ו-28 לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002;
 (7) תקנות התכנון והבנייה (הקמת מכון בקרה ודרכי עבודתו), התשע"ח-2018²⁵⁰;
 (8) תקנות 15(ד) ו-37 לתקנות התכנון והבנייה (רישוי בנייה), התשע"ו-2016²⁵¹;
 (9) תקנות 13(ב) סיפה ו-17(ב) לתקנות התכנון והבנייה (הליך רישוי בדרך מקוצרת),
 התשע"ז-2017²⁵².

²⁴¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 490.

²⁴² ס"ח התשנ"ה, עמ' 493.

²⁴³ ס"ח התש"ס, עמ' 199.

²⁴⁴ ס"ח התש"ן, עמ' 17.

²⁴⁵ ס"ח התש"ע, עמ' 380.

²⁴⁶ ס"ח התשמ"ה, עמ' 142.

²⁴⁷ ס"ח התשכ"ט, עמ' 218.

²⁴⁸ ס"ח התשל"ו, עמ' 252.

²⁴⁹ ס"ח התשע"ה, עמ' 750.

²⁵⁰ ק"ת התשע"ח, עמ' 2074.

²⁵¹ ק"ת התשע"ו, עמ' 1512.

²⁵² ק"ת התשע"ו, עמ' 1338.

- (10) תקנות 6(א)1 ו-6(א)2 לתקנות התכנון והבנייה (סדרי הדין בוועדות ערר),
התשנ"ו-1996²⁵³;
- (11) תקנה 6(א) לתקנות התכנון והבנייה (סדרי הדין בוועדות ערר בעררים לפי סעיף 198
לחוק), התשנ"ח-1997²⁵⁴;
- (12) תקנה 10(ג) רישה לתקנות התכנון והבנייה (תסקירי השפעה על הסביבה),
התשס"ג-2003²⁵⁵;
- (13) תקנה 10(ג) לתקנות התכנון והבנייה (תוכנית איחוד וחלוקה), התשס"ט-2009²⁵⁶;

תוספת חמישית

(סעיפים 22 ו-23א)

²⁵³ ק"ת התשנ"ו, עמ' 402.

²⁵⁴ ק"ת התשנ"ח, עמ' 114.

²⁵⁵ ק"ת התשס"ג, עמ' 800.

²⁵⁶ ק"ת התשס"ט, עמ' 646.